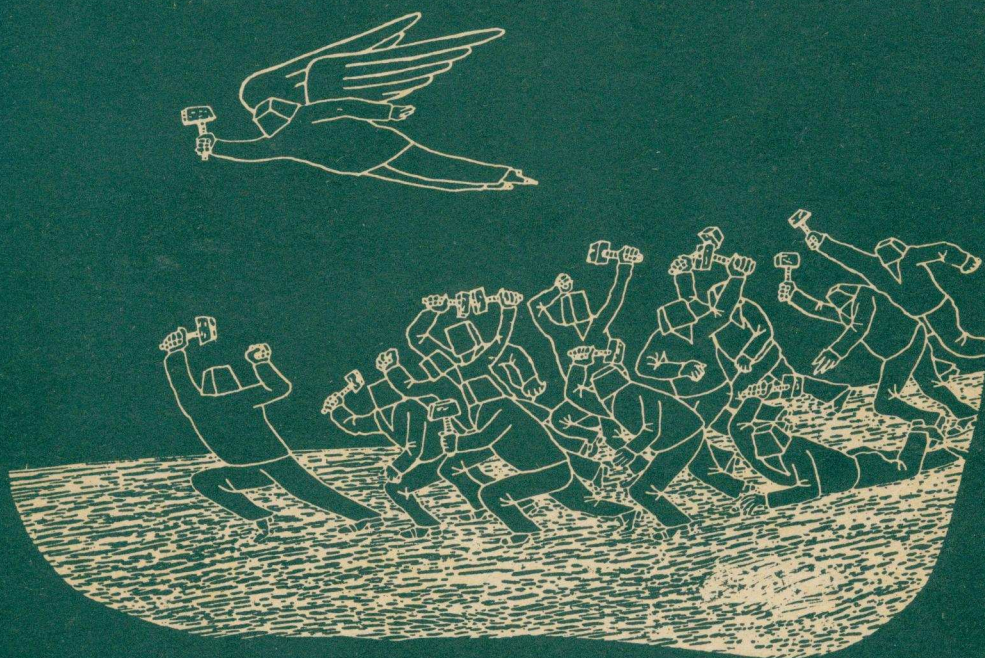
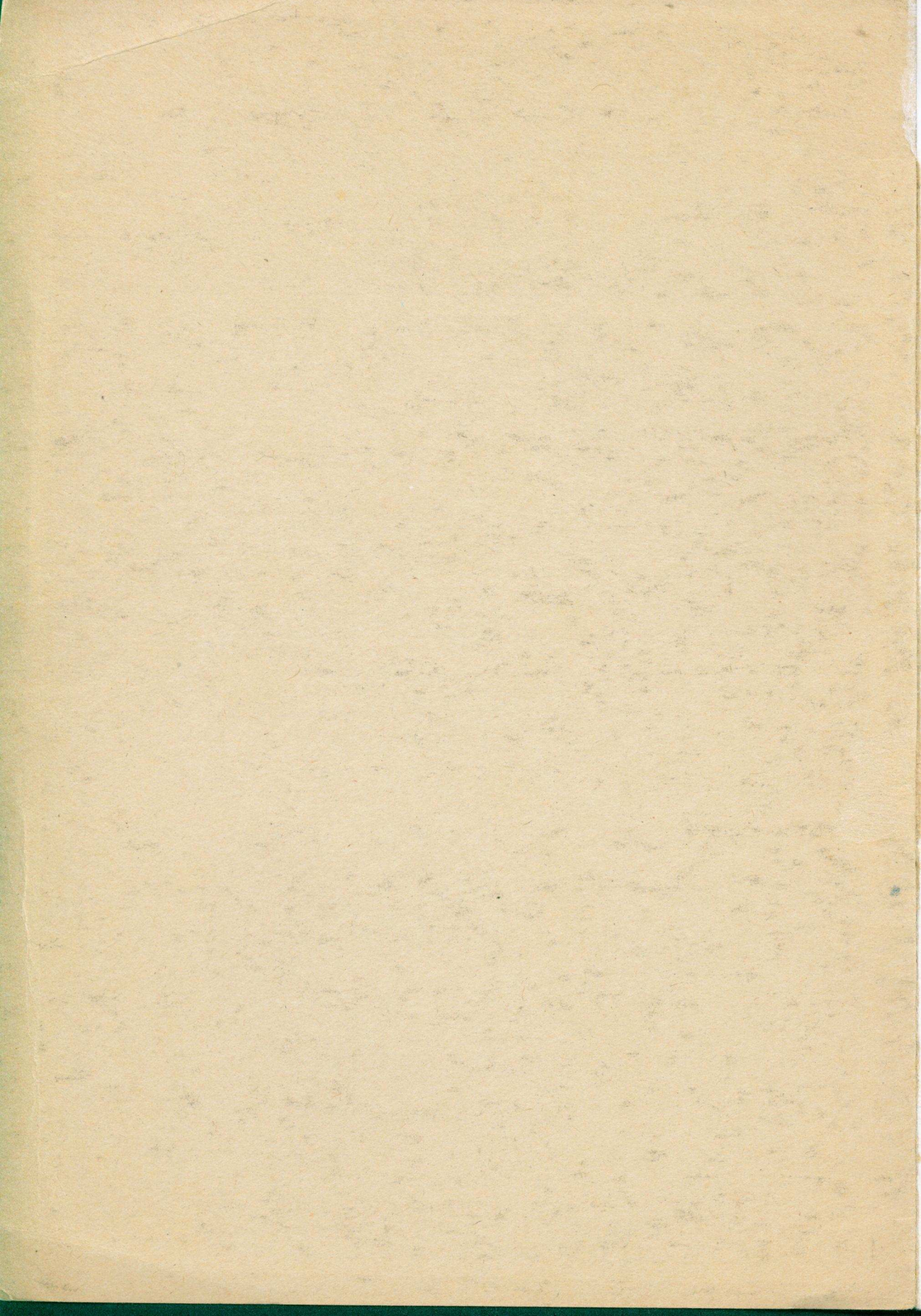


ρεμαλι 2



- **partito radicale:**
μια συζήτηση
- πυρηνικά εργοστάσια και
οικολογικός όλεθρος
- οι σεξουαλικές σχέσεις
στις ανατολικές χώρες
- αφιέρωμα:
η ψυχιατρική καταστολή
στην ανατ. ευρώπη
- γεωπολιτικές αντιθέσεις
ανάμεσα σε αμερική και
δυτική ευρώπη
- ντάντα και άλλα

ανοίξη '81



Τ

Ο

Ι

Ρ

Η

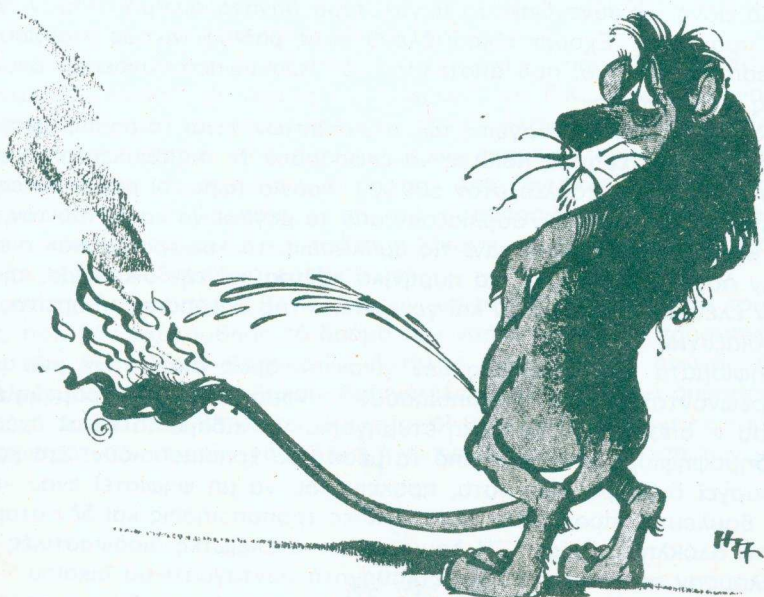
Λ

Ε

Ρ

Ἡ ἔκφρασή μου

Τό 1974, διάλεξα τό χάος. Τώρα 1981 ἀγκαλιά μέ τή μονάδα μου τίς περισσότερες φορές, ἐκδίδομαι ἔντυπα... Ἐκδίδω τό ὑπαρξιακό μου πρόβλημα γιατί φοβήθηκα τήν τρέλλα καί ποτέ δέν αὐτοκτόνησα τελειωτικά. Ἐκδίδω τό παράλογό μου γιά νά τό χάσω, γιά νά μάθω νά τό χρησιμοποιοῦ γιά τά συμφέροντά μου. Ταξιδεύω, ξέροντας συνηθώς τήν ἐπιστροφή καί διαχρονίζομαι. Τά ἀπρόοπτα εἶναι γιά τοὺς τολμηροὺς καί τοὺς ἀφελεῖς. Βιώνω τήν οὐτοπία μου ξέροντας ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνο. — Τό παίζεις μελαγχολία; ρώτησε χθές στό Pub ἕνας φαινομενικά λουμπινιάρης κάποιο φρηκίό. — Ναί ... ἀπάντησε ὁ ἄλλος. Θεατρικά ἐπιβιώνουμε. Κάνω κριτική στήν κοινωνία πού μου βάζει ταμπέλες καί κτυπῶ κάθε μαζική ἔκφραση πού φθεῖρει τόν ρομαντισμό μου. Αὐξάνω δηλαδή τήν σχιζοφρένειά μου, γιατί κάτι γιά «χώρο» ἀκούγεται στά πέριξ. Δέν ψάχνω, συνηθώς βρίσκω. Ἐγωκεντρικός συνηθώς, προτιμῶ τοὺς ἐκκεντρικούς ἀπό τοὺς συμβιβασμένους. Ἀκομή καί οἱ φίλοι μου ἐξακολουθοῦν νά μέ ἀποκαλοῦν ρεμάλι.



PARTITO RADICALE : Μιά παρδαλή Έλευθεριακή αντίφαση

Στήν Ίταλία οί ριζοσπάστες επιδίδονται μέ μανία στήν παραβίαση όλων τών παραδοσιακών πολιτικών κανόνων.

Ο Γεν. γραμματέας τους Jean Fabre είχε συλληφθεί τό φθινόπωρο του '79 γιά χρήση μαριχουάνας δημόσια. Γιά μιά όμαδούλα, αυτό είναι κατανοητό, αλλά γιά ένα κόμμα πού εκπροσωπείται στή Βουλή, στή γερουσία καί στο εύρωκοινοβούλιο, μέ σημαντικό λαϊκό έρεισμα, είναι τό λιγότερο εκπληκτικό.

Αυτό τό κόμμα ταραίζει τόν κόσμο γιατί υίοθετεί συνέχεια νέους πολιτικούς στόχους καί νέες μέθοδες δράσης. Παράδειγμα: Τήν άνοιξη του '79 ενώ όλα τά κόμματα άσχολιόντουσαν μέ τήν κυβερνητική κρίση, οί ριζοσπάστες άρχισαν μιά καμπάνια ενάντια στήν πείνα. Δημιούργησαν γεγονότα: συνέδρια, άπεργίες πείνας, καταλήψεις, διαμάχη στο κοινοβούλιο, πορεία στή Ρώμη μέχρι τήν πλατεία του Άγίου Πέτρου μέ κλαδιά έλιάς, ζητώντας τήν ύποστήριξη τής κίνησής τους από τόν Πάπα, γιά ένα κόμμα πού έπίσημα αυτόχαρακτηρίζεται αντικληρικό. Αυτή καί μόνο ή ένέργεια έφτανε γιά νά γεμίσουν οί στήλες τών έφημερίδων.

Ο κυριότερος ήγέτης τους είναι ο Marco Pannella, παλιός δημοσιογράφος πούχει έργαστεί σχεδόν σ' όλα τά ιταλικά περιοδικά. Κανείς δέν ξέρει καλύτερα άπ' αυτόν τόν τρόπο ν' άκουστεί περισσότερο. Αυτός ο εξηντάρης πού κάνει τόν έφηβο καί πού έσπειρε τήν άναστάτωση στο εύρωπαϊκό κοινοβούλιο, καυχείται πώς έχει καταδιωχτεί πάνω από 100 φορές γιά πολιτικά άδικήματα.

Άντικόμμα

Η είσοδος τών ριζοσπαστών στο Ίταλικό κοινοβούλιο, έγινε τόν Ιούνιο του '76. Άλλά έχει μιά ιστορία άρκετά μακρύτερη. Οί θεμελιωτές του άγωνίζονταν μέσα στο φιλελεύθερο Κόμμα, άπ' όπου άποσχίστηκαν τό '55, γιά νά δημιουργήσουν ένα είδος πολιτικής λέσχης γύρω από τό βδομαδιατικό «Il mondo». Τήν όνομασία του (partito radicale) πήρε έφτά χρόνια άργότερα. Τούς όπαδούς του: σοσιαλιστές, προοδευτικούς, φιλελεύθερους, λαϊκούς (καίπρόσφατα άρκετούς αυτόνομους καί άναρχικούς), μπορούσες νά δεις τόσο στο γαλλικό P.S.U., όσο καί στίς άμερικάνικες όμάδες μή βίας. Ο άριθμός τών έγγεγραμμένων μελών μένει χαμηλός, άκόμα καί σήμερα (3.000).

«Η προσχώρηση στο κόμμα γίνεται μέ περιορισμένο τρόπο», έξηγει ο ριζοσπάστης βουλευτής στή Ρώμη Massimo Theodori, «γιατί δέν είναι προσχώρηση σ' ένα συνολικό πρόγραμμα, αλλά σέ ειδικές στιγμιαίες διαμάχες». Τό P.R., δέν επιδιώκει μιά μαζική όργάνωση, αλλά μόνο νά συνενώσει τό μεγαλύτερο δυνατό άριθμό άτόμων, γύρω από συγκεκριμένες πρακτικές. Έχουμε είκοσι έλεύθερους ραδιοφωνικούς σταθμούς καί στή Ρώμη τόν τηλεοπτικό σταθμό, πού αποτελούν τόν πραγματικό σύνδεσμο άνάμεσα στο κόμμα καί τούς ριζοσπάστες».

Μιά από τίς εύνοούμενες ένέργειες τών ριζοσπαστών, είναι τό δημοψήφισμα. Η ιταλική νομοθεσία δικαιοδοτεί τούς πολίτες νά εκφράσουν τή συμβουλευτική γνώμη τους υπό τόν όρο ότι τό ζητούν τουλάχιστον 500.000. Χρόνια τώρα, οί ριζοσπάστες βγάζουν τραπέζια στα κέντρα τών πόλεων, ούρλιάζουν από τά μεγάφωνα καλώντας τόν κόσμο νά ύπογράψει σέ θέματα πού άφορούσαν: τίς άμβλώσεις, τό «σωφρονιστικό» σύστημα, τά ψυχιατρεία, τήν άστική δικαιοσύνη, τά πυρηνικά κέντρα καί τήν οικολογία, τήν κρατική καταστολή, τήν έλευθερία του τύπου καί γενικότερα τής έκφρασης, τήν πείνα, τήν οικογένεια καί τό διαζύγιο.

Τά δημοψηφίσματα πολλές φορές δέν γίνονται. όμως αποτελούν μιά άπειλή: Τά κόμματα ύποχρεώνονται έτσι νά τροποποιήσουν το νόμο προς τή ζητούμενη κατεύθυνση, προκειμένου ν' άποφύγουν τή λαϊκή έτυμγορία. Τό είδαμε τό '76 σέ σχέση μέ τήν άμβλωση. Τό δημοψήφισμα είναι ένα από τά μέσα πού χρησιμοποιούν. Στο κοινοβούλιο τό P.R., δημιουργεί διάφορα κωλύματα, προκειμένου νά μή ψηφιστεί ένας «κακός νόμος». Έτσι, οί βουλευτές προτείνουν εκατοντάδες τροποποιήσεις καί δέν σταματούν τό λόγο παρά μετά όλόκληρες μέρες. Η δημιουργούν άτέλειωτες διαδικαστικές διαμάχες, πού θά προκαλούσαν πονοκέφαλο καί σέ καθηγητή συνταγματικού δικαίου.

Άλλες μέθοδες είναι οί άπεργίες πείνας καί οί καταλήψεις. Είδαμε τούς ριζοσπάστες όπαδούς νά καταλαμβάνουν τό γραφείο του διεθυντή τηλεόρασης (γιά νά πετύ-

χουν περισσότερο χρόνο), ένα κελλί φυλακής (για να υποστηρίξουν μία μεταρρύθμιση για τους φυλακισμένους). Συνέβη σε μία τηλεοπτική διαμάχη, ο M. Pannella, να κλείσει το στόμα του με λευκοπλάστη και να μείνει έτσι μέχρι το τέλος της εκπομπής. Με την τελευταία απαγωγή μάλιστα (του Γιωάννη D' Urso), οι ριζοσπάστες ξεπέρασαν κάθε όριο ανοχής που έδειχναν προς αυτούς οι πολιτικές δυνάμεις. Τό P.R. κατά κάποιο τρόπο στάθηκε στο πλευρό των κόκκινων ταξιαρχιών, σπάζοντας με τους ραδιοσταθμούς τους την επιβλημένη από τα κόμματα αποσιώπηση και απομόνωση. Ακόμη κατηγορήσαν σαν «δολοφόνους» του G.D' Urso τα κόμματα και τέλος μέσα στο κτίριο της βουλής συνεπλάκησαν με τους Κομμουνιστές.

Πέρα από τη δράση του στο έσωτερικό, τό P.R. είναι τό πρώτο κόμμα που διοργάνωσε καμπάνιες κ' έκανε κινητοποιήσεις και έξω από την Ιταλία για τά προβλήματα άλλων χωρών.

Μαχόμενοι σε δύο διαφορετικά μέτωπα, οι ριζοσπάστες Ιταλοί, ξεφεύγουν από κάθε πολιτική ταμπέλα. Είναι ταυτόχρονα **αντιθεσμικοί** και **υπέρ-συνταγματικοί**. Είναι οι **έξτρεμιστές του δικαίου**. Δεν είναι τό P.R. που μεταμόρφωσε τίς ατομικές διεκδικήσεις σε μεγάλες έθνικές διαμάχες, ένθαρρύνοντας έτσι την επανοικειοποίηση των ατόμων με την πολιτική;

Τούς κατηγορούν ότι δεν όραματίζονται κανένα σχέδιο κοινωνίας. Η οικονομία για παράδειγμα, είναι σχεδόν έντελώς άπουσα από τούς πολιτικούς τους λόγους. Γενικά υποστηρίζουν μία φιλελεύθερη οικονομική πολιτική. Τό P.C.I., είναι πολύ σκληρό γι' αυτή την «άριστερά της μπουρζουαζίας», όπως τούς χαρακτηρίζει, «που δεν εκφράζει τό προλεταριάτο». Αλλά είναι αναγκασμένο να παραδεχτεί ότι ένα μεγάλο μέρος των έκλογικών του άπωλειών στις τελευταίες εκλογές, στις μεγάλες πόλεις, όφείλεται στην άνοδο των ριζοσπαστών.

Χαρισματικός Κεντρισμός

Τούς κατηγορούν τέλος, ότι αντιφάσκουν. Πώς είναι δυνατό τό P.R., να διατείνεται ότι όραματίζεται την ύπαρξη μίας διαφορετικής κοινωνίας, όταν τό ίδιο υποφέρει από έντονη προσωποποίηση της έξουσίας, εξαιτίας του «χαρισματικού» M. Pannella;

Οι ριζοσπάστες, ξέρουν ότι δεν τούς παίρνουν στά σοβαρά. Παρ' όλα αυτά ή συμβολή τους είναι αναντίρρητα παραδεκτή. Θέτουν έρωτήσεις παραμελημένες από τά κόμματα. Διεγείρουν μόνιμα την πολιτική διαμάχη. Χάρη σ' αυτούς ένα κομμάτι Ιταλών: νέοι, γυναίκες, περιθωριακοί στη δημόσια ζωή από τη σκοπιά της παραδοσιακής πολιτικής, πράγμα που δεν θάχαν κάνει διαφορετικά, 1.500.000 άτομα ψήφισαν τό P.R. στις τελευταίες εκλογές. Ανάμεσά τους τό 1/4 είναι μικρότεροι από 25 χρονών. Στίς περισσότερες πόλεις, τό P.R. ξεπερνάει τό 6% των ψήφων.

Τό Partito Radicale, είναι ένα εκπληκτικό φαινόμενο, που άξίζει να τό προσεγγίσει και να τό αναλύσει κανείς, με άγάπη και προσοχή. Τό P.R., είναι ό μοναδικός πολιτικός σχηματισμός στην Ιταλία, που έμφανίζει τόση ζωντάνια, χιούμορ, και έφευρετικότητα. Από τη μία πραγματοποιεί τό όνειρο διάφορων άκροαριστερών και άριστερών Εύρωκομμουνιστικών κύκλων για θεσμική παρέμβαση. Από την άλλη, ώστόσο χρησιμεύει για την επαναφομοίωση των αντιθέσεων μέσα στα παραδοσιακά πολιτικά πλαίσια. Στερημένο από κάθε έναλλακτική κοινωνική πρόταση (άκόμα και προοπτική, βασίζει τη δράση του στα συγκεκριμένα καθημερινά έρεθίσματα).

Οι δραστηριότητες του P.R. καλύπτουν και στεγάζουν τό τμήμα του χώρου της αυτονομίας, που δεν άκολουθήσε τό δρόμο των ναρκωτικών, της προσωπικής απομόνωσης —φυγής, των ανατολικών θρησκειών, ή τέλος, του ένοπλου άγώνα. Άνεξάρτητα από την κατάληξη αυτού του παρδαλού, βαθειά έλευθεριακού, αλλά άποσπασματικού φαινομένου, αυτό τελικά που θά μείνει δεν είναι οι θεαματικές ένέργειες του Pannella και των άλλων χαρισματικών ήγετων του, αλλά ή άντιεξουσιαστική δράση των μελών και φίλων του.



Συναντήσεις — Συζητήσεις με τούς Μ. Panella, F. Rutelli, R. Genni, εκπρόσω- πους του Partito Radicale.

(Τό κείμενο αυτό δόθηκε στο «PEMALI» από φίλους-αναγνώστες)

Μόλις μία ώρα μετά την επιχείρηση επέμβασης των ΗΠΑ στην Περσία τό Ρ.Ρ. ήταν τό μοναδικό Κόμμα σ' όλο τόν Κόσμο πού όργάνωσε διαδήλωση διαμαρτυρίας 15.000 ατόμων στη Ρώμη. Κατά τόν ίδιο τρόπο, καταφέρνει πάντα καί κατεβάζει χιλιάδες μελών καί φίλων του στο πεζοδρόμιο, ελάχιστο χρόνο μετά την τέλεση του γεγονότος-άφορ-μής της κινητοποίησης.

Όλη αυτή ή πολυποίκιλη καί πολύμορφη δραστηριότητα, κάνει τό Ρ.Ρ. ολοένα δημοφιλέστερο καί του προσδίνει συνέχεια αλματώδη άνοδο. Ξεκινώντας δειλά με πρω-θημένες μέν, αλλά όχι καί ξεκάθαρα επαναστατικές θέσεις, συγκέντρωσε στην πρώτη εμφάνισή του στις εκλογές 0,3% τών ψήφων. Στίς επόμενες εκλογές, μετά 2 χρόνια, έ-πιασε τό 1,1%, γιά νά φτάσει στίς τελευταίες τό 3,4%! Σήμερα, έχει 18 βουλευτές στην Ιταλική βουλή, 2 γερουσιαστές, καί 3 Εύρωβουλευτές, πού μαζί με τούς εύρωβουλευτές της Προλεταριακής Δημοκρατίας (ΙΤΑ), του Κόμματος Προλεταριακής Ένότητας γιά τόν κομμουνισμό (ΙΤΑ), της Λαϊκής Ένωσης (ΒΕΛ), του Λαϊκού Κινήματος (ΔΕΝ) κ' έναν Ιρ-λανδό ανεξάρτητο, —συνολικά 11— σχηματίζουν την ομάδα του Τεχνικού Συντονισμού. Αυτή τή στιγμή τό Ρ.Ρ. πέρα άπ' την πολιτική βάση του (Σ.Σ., αναφέρεται στο προηγού-μενο κείμενο), ανήκουν «σημαίνουσες προσωπικότητες», από περιθωριακά κινήματα ό-πως φεμινίστριες, όμοφυλόφιλοι (π.χ. ό γραμματέας της ιταλικής όργάνωσης όμοφυλό-φιλων FUORI Angelo Pezzana), λεσβίες, σουρρεαλιστές, αντιμιλιταριστές, κ.ά.

ΟΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Πραγματοποιήσαμε 3 συναντήσεις, με τούς εκπρόσωπους του Ρ.Ρ., με τούς Marco Pannella (εύρωβουλευτή, ιδρυτικό μέλος καί πρώην πρόεδρο του Ρ.Ρ.), Francesco Rutelli (όμοσπονδιακό γραμματέα) καί Rita Genni (μέλος της όμοσπονδιακής γραμματείας), στίς 18 του παρελθόντος Δεκέμβρη.

Επίκεντρο τών συζητήσεών μας ήταν φυσικά τό Ρ.Ρ. κ' ή πολιτική κατάσταση βασι-κά στην περιοχή μας (Ιταλία, Ελλάδα), αλλά καί σ' όλακερο τόν πλανήτη μας. Άνταλ-λάχτηκαν χρήσιμες πληροφορίες κι αναζητήθηκαν τρόποι κοινής δράσης καί στενής συνεργασίας.

ΔΟΜΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Αυτό πού ξαφνιάζει περισσότερο από κάθε τί άλλο, γύρω από τό Ρ.Ρ., καί ταυτό-χρονα είναι έντελώς πρωτοποριακό καί ρηξικέλευθο σάν σύλληψη, είναι ή απόλυτα έ-λευθεριακή καί διεθνιστική μορφή καί δομή της όργάνωσης. Μέλος του Ρ.Ρ., μπορεί νά γίνει ό όποιοσδήποτε, από όποιαδήποτε χώρα του κόσμου, ακόμα κ' αν ανήκει σέ κά-ποια όργάνωση ή κόμμα, στόν τόπο του, δίχως κανένα περιορισμό καί μ' απόλυτα δι-καώματα!!! Όπως τόνισε ό Rutelli, γιά τό Ρ.Ρ. δέν είναι άσυμβίβαστη ή ταυτόχρονη ι-διότητα του μέλους του Ρ.Ρ. καί μέλους τοπικού κόμματος. Άντίθετα ανταποκρίνεται ά-πόλυτα στίς διεθνιστικές αρχές κ' ό χαρακτήρας του Ρ.Ρ. είναι ξεκάθαρα διεθνιστικός, ξεπερνάει τά σύνορα καί έθνικο-τοπικά-σωβινιστικά αισθήματα. Γι' αυτό άλλωστε δέ λέγεται Partito Radicale Italiano, αλλά σκέτα Ρ.Ρ. Ήδη, τό Ρ.Ρ. έχει μεγάλη ανάπτυξη στη Γαλλία καί στο Βέλγιο καί κύρια στην Ισπανία καί στίς τάξεις του, ανήκουν άτομα πού ταυτόχρονα ανήκουν από φιλελεύθερα μέχρι σέ άκροαριστερά κόμματα στίς χώρες τους ή σέ αυτόνομες, αντιεξουσιαστικές καί αναρχικές οργανώσεις. Κ' όπως μās έξομο-λογήθηκε ό Pannella, ό ουσιαστικότερος λόγος του έρχομου τους στην Ελλάδα, ήταν ν' άποχτήσει μέλη τό Ρ.Ρ. καί στόν τόπο μας.

Τό άλλο στοιχείο, πού δείχνει την έλευθεριακή-άποκεντρωτική δομή του Ρ.Ρ., είναι ό όμοσπονδιακός χαρακτήρας της λειτουργίας του. Δηλαδή, οι οργανώσεις του λειτουργούν αυτόνομα κατατημμένες σέ όμοσπονδίες όχι μονάχα κατά χώρες ή περιοχές, αλλά καί κατά μαζικά κινήματα. Άντιπρόσωποι δέ (σέ κάθε στιγμή ανακλητοί) αποτελούν την Όμοσπονδιακή Γραμματεία του. Τέλος, θεωρούμε κοινοτοπία νά τονίσουμε πώς τό Ρ.Ρ. δέν κάνει διαγραφές μελών του.

Η ιδεολογική πολυμορφία τών μελών του κ' ή ύπαρξη πολλών τάσεων μέσα στο Ρ.Ρ. άποδειχεται κ' άπ' την πλατύτητα καί την όχι ένιαία (καί επόμενα αντιφατική) καί ποικιλόμορφη καταγραφή τών πολιτικών του στόχων, πού είναι με τή σειρά πού μās τά είπαν.



- (Α) — 'Η άνειρήνευτη αντίθεση καί πάλη μέ ιδιωτικό (κρατικό-μονοπωλιακό) καί κρατικό καπιταλισμό.
- (Β) — 'Η πίστη σέ μία κοινωνία μέ απόλυτη πολιτική-οικονομική έλευθερία, πού θά στηρίζεται στό συμμετοχικό ρόλο όλων των μελών της.
- (Γ) — 'Η υπεράσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, καί, θέβαια των δικαιωμάτων όλων των κοινωνικών, έθνικών, σεξουαλικών καί φυλετικών μειονοτήτων, σ' όλα τά μήκη καί πλάτη του πλανήτη μας.
- (Δ) — 'Ο άγώνας γιά μία οικολογική κοινωνία, πού ό άνθρωπος θά ζει μέ πλέρια άρμονική συνάφεια μέ τή φύση. 'Η δυναμική αντίσταση άκόμα καί στην ειρηνική χρησιμοποίηση άτομικής, χημικής (:) καί πυρηνικής ένέργειας.
- (Ε) — 'Η προσπάθεια δραστηριοποίησης του συνόλου των πολιτών. Σ' αυτό άποσκοπούν καί τά συνεχή δημοψηφίσματα, πού γίνονται μέ πρωτοβουλία του Ρ.Ρ. στην 'Ιταλία. 'Ήδη αυτό τό μήνα στην 'Ιταλία (μόνάχα από πρωτοβουλία του Ρ.Ρ.), θά γίνουν 6 ταυτόχρονα δημοψηφίσματα πού άφορούν : (1) τήν επέκταση τής νομιμοποίηση των άμβλώσεων, (2) τή λεύτερη χρήση μαριχουάνας, (3) τήν άπαγόρευση όπλοφορίας των «σωμάτων άσφαλείας», άλλά καί των πολιτών, καθώς επίσης τήν άπαγόρευση του κυνηγιού, (4) τήν κατάργηση των στρατοδικείων, (5) τήν κατάργηση των φυλακών «είδικής άσφάλειας», καί τήν άπελευθέρωση όλων των φυλακισμένων γιά πολιτικούς λόγους καί (6) τήν κατασκευή 2 σταθμών πυρηνικής ένέργειας στην Τζένοβα καί τό Τορίνο.
- (Ζ) — 'Αντίθεση στη χρήση βίας κ' έντονη αντίθεση στον τερρορισμό, γιά τον όποιο τό Ρ.Ρ., ύποστηρίζει πώς άπομακρύνει τούς πολίτες άπ' τήν πολιτική δραστηριότητα κ' άποκαλεί τούς τερροριστές «σύντροφους δολοφόνους». 'Αντιπροτείνει δέ, δυναμικές μέν, άλλά μή βίαιες μορφές πάλης, όπως μαζικές διαδηλώσεις, καταλήψεις, άπεργίες πείνας, γενικές άπεργίες, κλπ. Καί παράλληλα τονίζει πώς σέ καμιά περίπτωση δέν άγωνίζεται γιά τον έκσυγχρονισμό του συστήματος, άλλά γιά τήν επαναστατική διάβρωσή του.
- (ΣΤ) — 'Αντιστρατιωτική πάλη σ' όλες της τίς μορφές κ' έντονη αντιμιλιταριστική δράση.
- (Η) — 'Αγώνας ένάντια στη γραφειοκρατική-ίεραρχική δομή τής κοινωνίας μας, συνολικά καί φυσικά καί στη γραφειοκρατική διαχείριση καί λειτουργία του κοινοβουλίου.
- (Θ) — Λεύτερη χρήση μαριχουάνας κ' όλων των ψυχεδελικών, γιά τά όποία, (όπως καί γιά τά ψυχοτροπικά), ζητάει νά κυκλοφορούν καί νά διακινούνται άπ' τό κράτος καί νά ύπόκεινται άποκλειστικά σέ κοινωνικό έλεγχο καί μόνο.

ΠΕΙΝΑ, ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ... ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

- (Ι) — 'Εξάλειψη τής πείνας καί τής κρατικής καί φασιστικής (δηλαδή μαζικής) τρομοκρατίας.
- (ΙΑ) — 'Αντίθεση στη σκανδαλώδη χρηματοδότηση των πολιτικών. 'Όπως χαρακτηριστικά τόνισε ό Pannella, μονάχα οί έκπληκτικές άμοιβές των εύρωθουλευτών άν δίνονταν σέ ανθρώπους του τρίτου καί τέταρτου κόσμου, θά μπορούσαν νά σώσουν τή ζωή 20.000.000 τουλάχιστον ατόμων (κύρια παιδιών πού λιμοκτονοούν). Κι όλ' αυτά, τή στιγμή πού ύπολογίζεται πώς άπ' τήν πείνα θά πεθάνουν φέτος 4.500.000 περισσότερα άτομα, από πέρυσι! Φυσικά, τό Ρ.Ρ., συνέχισε ό Pannella, δέν μπορεί μόνο του νά σώσει τή ζωή, παρά ενός σχεδόν μηδενικού άριθμού ατόμων. 'Ετσι, μέ τά χρήματα πού πληρώνονται οί εύρωθουλευτές του, θά νοικιάσει μία σελίδα στην πιό σημαντική έφημερίδα κάθε χώρας τής ΕΟΚ καί σ' αυτή θά καταγγέλει τίς πληρωμές, τίς κομπίνες καί τά σκάνδαλα των πολιτικών καί, γενικά θά δείχνει τή διαφθορά καί άνηθικότητα τής έξουσίας.

ΤΟ ΜΠΛΟΚ ΤΩΝ «ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ» ΚΑΙ Η «ΗΘΙΚΟ - ΠΟΙΗΣΗ» ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

(IB) — Σχηματισμός 2 συνασπισμών δυνάμεων, στην Ιταλική πολιτική ζωή: Ένός συντηρητικού, κ' ενός προοδευτικού, γιά έναλλαγή στην έξουσία (!). Στο προοδευτικό μπλόκ δυνάμεων, τό Ρ.Ρ. κατατάσσει όλες εκείνες, πού πήραν θέση υπέρ του αυτόματου διαζύγιου στο δημοψήφισμα του 1974 (από Ρ.Φ./Φιλελεύθερο μέχρι Ρ.Σ.Ι./Κομμουνιστικό καί φυσικά τό Ρ.Ρ. καί την επαναστατική άριστερά.

Επίσης προτείνει την «ήθικοποίηση» του κοινοβούλιου καί κύρια του εύρω κοινοβούλιου καί γενικότερα της πολιτικής ζωής* (!!).

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ Ρ.Ρ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Γιά την έλλειψη ενός συγκεκριμένου οικονομικού προγράμματος του Ρ.Ρ., ό Pannella, μās είπε, πώς μέ τά σημερινά δεδομένα, ένα συγκεκριμένο οικονομικό πρόγραμμα δέν είναι παρά ένα έγκεφαλικό κατασκευάσμα. Ο οικονομικός σχεδιασμός μιάς κοινωνίας είναι άποτέλεσμα συνθηκών καί καθορισμού των δυνάμεων, πού θά μετέχουν ένεργά στο σχεδιασμό της νέας κοινωνικοποιημένης οικονομίας. Παράλληλα, ισχυρίζεται ό Pannella, είναι λάθος νά λέμε πώς τό Ρ.Ρ. δέν έχει οικονομικές άπόψεις, άφου πέρα του ό,τι προωθεί τή γενικευμένη κοινωνικοποίηση της παραγωγής, μέσα σέ άπόλυτη οικονομική έλευθερία σχεδιασμού της παραγωγής, τό Ρ.Ρ. είναι αντίθετο τόσο στην άτομική ένέργεια, όσο καί στην κοινή βιομηχανική-άγροτική πολιτική, πού τή θεωρεί μάλιστα σάν αντίγερνική πολιτική, στ' όνομα της ανάπτυξης της γεωργίας. Καταπολεμά την αντίφαση πρόσφορας καί ζήτησης, πού διέπει σάν θεμελιακός, οικονομικός νόμος του καπιταλισμού μέ συγκεκριμένα προγράμματα, όπως αυτό γιά την πείνα.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

Στή συνέχεια, ό Pannella, άφου διακήρυξε την άλληλεγγύη του μέ όσους τό λιγότερο ζήτην μεταρρύθμιση των νόμων περί τύπου κ' εκφράστηκε υπέρ της μέγιστης δυνατής έλευθερίας του τύπου καί του αυτόνομου λόγου, τόνισε, πώς ό τελικός του στόχος, είναι τό δικαίωμα της λεύτερης έκφρασης όλων των πολιτών, δικαίωμα πού περιορίζουν οί έφημερίδες, είτε λειτουργούν σάν έπιχείρηση, είτε σάν κομματικά έντυπα (καί κύρια της άριστερας), καί βέβαια καί τά άλλα κρατικά ή ιδιωτικά μαζικά μέσα έννέμησης.

Απ' τή μεριά μας τόνισαμε καί από κοινού διερευνήσαμε την προοπτική της δημοκρατίας ενός αυτόνομου ριζοσπαστικού έλευθεριακού μέτωπου στην Ελλάδα. Οί ήγέτες του Ρ.Ρ. μās ύποσχέθηκαν πώς σέ μιά τέτοια προοπτική, θά έχουμε κάθε δυνατή βοήθεια καί συμπάρασταση από τή μεριά τους.

Τελειώνοντας οί σύντροφοι του Ρ.Ρ., μās είπαν πώς είναι διατεθειμένοι νά διοργανώσουν καμπάνιες γιά όποιοδήποτε γεγονός στοχεύει: στον περιορισμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων καί βέβαια γιά τις προσεχείς δίκες άγωνιστών καί έντυπων. Είναι μάλιστα πρόθυμοι νά παρακολουθήσουν κι όλες αυτές τις δίκες καί νά γίνουν άρωγοί στον άγώνα μας γιά μεταρρύθμιση κι άνατροπή του σημερινού τρομοκρατικού θεσμικού πλαισίου στην Ελλάδα. Καλή άντάμωση λοιπόν σύντροφοι !!!

* Ο Pannella, άφησε νά έννοηθεί πώς τό Ρ.Ρ., δέν είναι αντίθετο μέ ένα άλλης μορφής κοινοβούλιο, αντιγραφειοκρατικό, καί όχι κέντρο ιεραρχίας καί διαχωρισμένης έξουσίας, (κάτι σάν συνέλευση λαϊκών αντιπρόσωπων, άμεσα καί σέ κάθε στιγμή άνακλητή άπ' τό λαό).

Είλικρινά πάντως, δέν καταλάβαμε τί ακριβώς άπάντηση μās έδωσε ό Pannella, όταν τόν ρωτήσαμε πώς έννοεί τό Ρ.Ρ. την «ήθικοποίηση», τή στιγμή πού τουλάχιστον σ' όλακερη την Εύρώπη, είναι γνωστοί οί καθάδες, ξυλοδαρμοί καί συμπλοκές μεταξύ Ριζοσπαστών καί των άλλων βουλευτών, επίσης ή άγρια καζούρα, τό κράξιμο, τά μπουγέλα καί βέβαια ή κατάσταση γελοιοποίηση καί παντελής έλλειψη σεβασμού σέ κάθε κοινοβουλευτικό κανονισμό άπ' τή μεριά του Ρ.Ρ. Τό μόνο πού μπορέσαμε ν' άντιληφτούμε ήταν, πώς είναι διττός ό στόχος του Ρ.Ρ., όσον άφορά τή συμμετοχή του στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες: άπ' τή μιά νά υπερασπίζεται, νά καταγγέλλει καί νά δημοσιοποιεί μέσα άπ' τους ίδιους θεσμούς της έξουσίας τά λαϊκά δικαιώματα ή τις καταπατήσεις τους καί άπ' τήν άλλη νά καταγγέλλει καί νά γελοιοποιεί τους ίδιους αυτούς θεσμούς).



ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΛΕΘΡΟΣ

«Energia nuclear, terrorisimo estatal»

Όλο και περισσότεροι συμφωνούν, πώς ο Άνθρωπος σάν είδος, δέν αξίζει διόλου τόν τίτλο του Sapiens. Συμφωνούν ωστόσο μέ τόν γνωστό όρισμό, πού θεωρεί τόν Άνθρωπο σάν έναν τρελλό ξυλοκόπο, πού βάλθηκε νά πριονίζει τό κλαδί του δέντρου, πάνω στό όποιο κάθεται. Οί αντιδικίες τών «σοφών», καί ή αγωνία τών λαών, έχουν σταθεί σ' αυτό τό σημείο καί τροφοδοτούν τή θεωρητική καί κοινωνική διαμάχη μέ «δεδομένα» καί «έρμηνειες». Όμως ή αντιπαράθεση, ή αντίμαχία, ανάμεσα στόν Άνθρώπο καί τή Φύση, μπορεί νά εξεταστεί μόνο μέ κοινωνικούς καί όχι μέ τεχνικούς όρους. Σ' αυτό τόν έμφύλιο πόλεμο του Άνθρώπου μέ τόν Έαυτό του, σημείο αναγωγής τών συλλογισμών καί μέτρο σύγκρισης τών επιπτώσεών τους, αποτελεί ή μορφή τής κοινωνίας πού οί αντίπαλοι υπερασπίζονται ή καταγγέλλουν. Κανείς, θεωρητικά, δέν απορρίπτει τήν ανάγκη οικολογικής ισορροπίας. Άπλά, υπάρχουν μορφές κοινωνίας, πού τήν καταστρέφουν κι άλλες πού τήν υπερασπίζονται. Έτσι, ή αποκλειστική έντρυφήση μέ τά δεδομένα τής οικολογικής καταστροφής, συγκαλύπτει μέ στείρες διαμάχες τό πρόβλημα, αντί νά τό διευκρινίζει. Η βασική έκλογή γίνεται υπέρ τής μιās ή τής άλλης μορφής κοινωνίας. Τά δεδομένα χρησιμεύουν άπλά γιά νά συμπληρώνουν τήν εικόνα. Γιατί, αν γιά τόν καπιταλισμό ή οικολογική καταστροφή αποτελεί άδήριτη κατάληξη, όσο καί τήν πιό άπτή καί **ο υ σ ι α σ τ ι κ ή** έκφραση του γίνεσθαι του, γιά τήν αυτόνομη κοινωνία ή οικολογική ισορροπία αποτελεί μία «έκ τών ών ούκ άνευ» προϋπόθεση όσο καί στόχευση της.

Μπορούμε νά αντίληφθούμε τόν καπιταλισμό σάν τήν αυτοκαταστροφική επέκταση τής κοινωνίας, σάν μιá αυτοεπιταχυνόμενη καί χωρίς μήςανισμούς αυτορρύθμισης κίνηση πρós τό κενό. Η φύση δημιουργεί λεπτές ισορροπίες πού τό μυστικό τής βιολογικής επιβίωσής τους, βρίσκεται στήν άργή, αλλά σταθερά αυξανόμενη πολυπλοκότητα τών οικοσυστημάτων, στίς πολύμορφες διασυνδέσεις τών επί μέρους στοιχείων (όπως ή πανίδα, ή χλωρίδα, ό άνθρωπος), πού αποτελούν αυτά τά οικοσυστήματα. Η Φυσική Ιστορία ιδωμένη σάν ιστορία του μετασχηματισμού τής φύσης από τόν άνθρωπο, δέν είναι άπλά ένα αναπόσπαστο τμήμα τής Ιστορίας του Άνθρώπου. Ένσαρκώνει προοπτικά τήν άρνηση αυτής τής ιστορίας. Η **κυριαρχία** του Άνθρώπου, πάνω στή φύση δέν είναι όρος γιά τήν απελευθέρωση του ανθρώπου, αλλά γιά τήν καταστροφή του. Αυτό τό τρελλό όνειρο — τό φάντασμα τής Κυριαρχίας — επεδίωξε **διά τής τεχνικής** νά πραγματοποιήσει ό Καπιταλισμός. Σταυροφόρος του δυτικού όρθολογισμού ό καπιταλισμός, (όρθολογισμό καί σταυροφορία πού έγκολπώθηκε καί ό ίδιος ό μαρξισμός), στόν άγώνα του γιά κυριαρχία πάνω στόν Άνθρωπο καί στή Φύση, έπιχείρησε νά άνάγει τή φύση σ' ένα σύνολο διακριτών, μετρήσιμων καί έκμεταλλεύσιμων διαδικασιών. Οί χονδροειδείς ισορροπίες τών τεχνητών οικοσυστημάτων, πού εξαπλώθηκαν μέ ταχύτητα έπιδημίας, στερούνται τών εχέγγυων τής Βιολογικής επιβίωσης. Η Λογική τής Κυριαρχίας συναντά τά όριά της, στά όρια τών οικολογικών δυνατοτήτων τής Γης. Κάθε άπόπειρα μεταρρύθμισης στό βαθμό πού δέν άρνείται ριζικά αυτή τή Λογική, δέν έπιλύει τό πρόβλημα, αλλά τό θέτει κάθε φορά μέ διαφορετικούς τεχνικούς όρους.

Έτσι, ή χρήση τής πυρηνικής ενέργειας, δέν υποδηλώνει καμιά «νέα έποχή» στήν Ιστορία του καπιταλισμού. Ο γραφειοκρατικός καπιταλισμός — ή μορφή τής κοινωνίας

στην οποία αντιστοιχεί η πυρηνική τεχνολογία — έχει από καιρό ανθίσει. Ο πυρηνικός τρόμος είναι τόσο παρών, στον σύγχρονο κόσμο, που έχει καταστεί άορατος για τους «πολλούς», διαφανής, τόσο μοιραίος αλλά και απαραίτητος για το «πλήθος» συγγενής, όσο και ο θάνατος. Η Έπιβίωσή μας καλείται να συμβιώσει ήρεμα και άπαθώς, με ό,τι την άρνείται.

Η σχιζοφρενική οικείωση με τον πυρηνικό τρόπο, και αντίστροφα, η συναισθηματική απόρριψή του, αποκρύβουν εκείνες τις κοινωνικές μεταβολές που αιτιολογούν, επιβάλουν και συμβαδίζουν με την πυρηνική τεχνολογία. Στερημένη από κάθε νόημα για την επιβίωση της ανθρώπινης κοινωνίας, αποκτά σημασία και είναι (σέ απόλυτο βαθμό) αναγκαία, **μόνο** για την ύπαρξη των γραφειοκρατικών δομών. Στόν πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό συγκεντρωτισμό του γραφειοκρατικού καπιταλισμού, αλλά **κυρίως** στην γιγάντωση και αυτόδυναμία των μηχανισμών έλέγχου και καταστολής, αντιστοιχεί **μόνο μία μορφή** τεχνολογίας που ύλοποιεί, κατοχυρώνει και έπιτείνει αυτά τὰ χαρακτηριστικά: η τηλεπληροφορική-πυρηνική τεχνολογία. Τό κράτος ενάντια στην κοινωνία. Τό σύστημα δέν φοβάται πλέον νά τό διακηρύξει χωρίς προσχήματα.

Ο «κύκλος του Σίσυφου», είναι ατέρμονας, αλλά σέ κάθε του επανάληψη έμπλουτίζεται και διαφοροποιεί τις έκφράσεις του. Η πληροφορική, που συγκροτεί τόν θεμελιακό ιστό των σύγχρονων ιεραρχικών μηχανισμών έλέγχου, είναι ευάλωτη και η αδυναμία της μεγενθύνεται όσο αυξάνεται η πολυπλοκότητα των ηλεκτρονικών συστημάτων. Οί συμμορίες των «ειδικών», προσπαθούν νά διαχειριστούν τὰ προβλήματα, που αυτοί οί ίδιοι δημιουργούν. Η αυτόνόμηση των γραφειοκρατικών μηχανισμών έλέγχου, ή άλληλοκαταγγελία τους, ή διαπάλη τους, είναι η νέα εικόνα στόν «κύκλο του Σίσυφου» που διανύουμε. Η πληροφορική και κυρίως η πυρηνική τεχνολογία, έχει γίνει ανεξέλεγκτη και υπό μίαν έννοια **άγνωστη** ακόμα και για τό ίδιο τό σύστημα που την χρησιμοποιεί.

Τό πρόβλημα λοιπόν, είναι η διαλεκτική σχέση μέσων και σκοπών, σέ μία άπελευθερωτική κοινωνία. Καί εδώ, εμφανίζεται ένα κρίσιμο δίλημμα: Η άπελευθερωτική κοινωνία θά γυρίσει σέ προγενέστερα μέτρα και ρυθμούς, που θά την επανενσωματώνουν στίς «φυσικές συνθήκες», δηλ. στίς οικολογικές ισορροπίες, όπως αυτές αυτό-ανάπτυσσονται χωρίς την παρέμβαση του Άνθρώπου; [έννοείται την παρέμβαση του Άνθρώπου σάν ούσιαστικού ποιητικού παράγοντα], Η ή άπελευθερωτική κοινωνία θά προσαρμόσει αυτά τὰ μέτρα, αυτούς τούς ρυθμούς κι αυτές τις ισορροπίες στό τοτινό επίπεδο εξέλιξης του Άνθρώπου; Υποσημείωση αυτού του διλήμματος είναι και μία κριτική παρατήρηση του Κ. Καστοριάδη για τις απόψεις του Μ. Boochin, στό «Post Scarcity Anarcism». Ο Καστοριάδης άμφιβάλλει για τό αν θά είναι σκόπιμο και έφικτό για μία άπελευθερωτική κοινωνία νά αναδιοργανωθεί μέ βάση τό αναρχοκομμουνιστικό πρότυπο. Μέ βάση, δηλαδή τις στενά έξαρτώμενες από τή φύση, μικρές και αυτόάρκειες κοινότητες. Χωρίς νά αποφαίνεται άνοιχτά, ο Καστοριάδης φαίνεται πώς προτιμά τή δεύτερη άπάντηση.

Μία «λογική εξέταση», του διλήμματος «άποκαλύπτει» σάν πλαστές πολλές πτυχές του ή ακόμα και τό ίδιο τό δίλημμα. Είναι αδύνατη έως αντιδραστική ή-επάνοδος στόν πρωτογονισμό των «φυσικών» μέτρων και ρυθμών. Άκόμα και τό οίκοςύστημα που πρόκειται νά παραλάβει μία αντίιεραρχική κοινωνία, δέν θά είναι πλέον «φυσικό». Λογικά, ρασιοναλιστικά, ιδωμένο τό πρόβλημα, εμφανίζεται όντως σάν πλαστό. Πλαστό για την ρασιοναλιστική αντιμετώπιση, μόνο. Η διάσταση όμως που θά διαφεύγει μόνιμα από μία τέτοια άνάλυση, η διάσταση που επαναφέρει σάν ύπαρκτό και έπείγον τό δίλημμα είναι αυτή που άφορά την «νοοτροπία Ζωής» του Άνθρώπου.

Τό δίλημμα, λοιπόν τίθεται και ως εξής: Θεωρούμε την Φύση σάν όρο ύπαρξης ή σάν την Ύπαρξη του Άνθρώπου; Αυτή η «νοοτροπία του Ζείν», άφορά την έγκαθίδρυση μη έξουσιαστικών σχέσεων, τό τέλος αυτού του άκήρυχτου πόλεμου άνάμεσα στόν Άνθρωπο και στή Φύση — Έαυτό του.

Κάτω από τό πρίσμα, πώς η μόνη βιώσιμη και άντιεξουσιαστική σχέση της ανθρώπινης Κοινωνίας με τή Φύση είναι **έρωτική και μυστική**, πολλά πράγματα διευκρινίζονται. Όταν ο Άνθρωπος θά μπορεί νά αντιμετώπιζει τή Φύση όχι σάν **άντι-κείμενη** αλλά σάν άδελφή, σάν διδυμη έκφρασή του, όταν ο Άνθρωπος θά αισθάνεται τόν ρυθμό της και θά πάλλεται σύμφωνα με αυτόν, είναι βέβαιο πώς **μόνο τότε**, η άπελευθερωτική κοινωνία άρχίζει νά πραγματώνεται.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Γενικά στους σταθμούς παραγωγείς ενέργειας έχουμε τρία είδη μόλυνσης:

A. **Θερμική μόλυνση** : Προέρχεται από τη θερμότητα που κάθε ενεργειακή μονάδα αφήνει στο περιβάλλον.

B. **Ραδιενεργή μόλυνση** : Συνδέεται με την εμφάνιση ραδιενεργών ουσιών.

Γ. **Χημική μόλυνση** : Συνδέεται με την αποβολή στην ατμόσφαιρα και στα νερά θλαβερών χημικών ουσιών, που στα πυρηνικά εργοστάσια σε αντίθεση με τα συμβατικά, είναι ελάχιστη.

Θερμική Μόλυνση

Ένα μόνο μικρό ποσοστό της εκλυόμενης στους πυρηνικούς αντιδραστήρες ενέργειας, αξιοποιείται για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Συγκεκριμένα, μόνο το 32%-33%, ενώ το υπόλοιπο 67-68% μετατρέπεται σε θερμότητα, που παραλαμβάνει το σύστημα ψύξης (συνήθως H_2O) και το αποδίδει στο περιβάλλον. Γι' αυτό το λόγο, οι πυρηνικοί σταθμοί, είναι συνήθως εγκαταστημένοι κοντά σε ποταμούς, λίμνες και θάλασσες, για να μπορούν να παίρνουν νερό και να ψύχονται. Σε παραποτάμιους σταθμούς, μεγάλης ισχύος, ή θερμοκρασία, μπορεί να φτάσει και στους $30^{\circ}C$, (θερμοκρασία που δεν επιζούν και τ' ανθεκτικότερα είδη ψαριών). Με την αύξηση της θερμοκρασίας στο νερό, αλλάζουν πρώτα απ' όλα οι συνθήκες ζωής των ζωντανών οργανισμών. Έπειδή το ζεστό νερό περιέχει λιγότερο οξυγόνο απ' το κρύο, άμέσως δημιουργείται έλλειψη οξυγόνου, με αποτέλεσμα οι υδρόβιοι οργανισμοί να χάνουν την ικανότητά τους ν' αποσυνθέτουν τα απόρριμα που βρίσκονται στο νερό, ούτως ώστε να δημιουργείται δυσωδία στους ποταμούς, θρωμίες, άφροί, ψόφια ψάρια και γενικά άνατροπή της ισορροπίας βιολογικών κύκλων.

Μ' αυτό τον τρόπο, αυξάνονται οι κυπρίνοι και πεθαίνουν οι πέστροφες, κ' οι πέγκες, θλάπτεται όλη η αναπαραγωγική δραστηριότητα των ψαριών, και αναπτύσσεται σε μεγάλο βαθμό ένα είδος φυτών του νερού που είναι **δηλητηριώδες**, οι άλγες.

Αυτές είναι ένα είδος φυκιών, που κάτω από κατάλληλες συνθήκες αυξάνουν σε τέτοιο βαθμό που καλύπτουν με παχύ στρώμα λίμνες και ποτάμια. Η ανάπτυξή τους αυτή, ευνοεί τον πολυσμό μικροβίων και βακτηριδίων και έτσι δημιουργούνται πρόσθετα οικολογικά

προβλήματα.

Πρέπει να τονιστεί ακόμα, ότι το νερό που χρησιμοποιείται για την ψύξη του αντιδραστήρα, περιέχει χλώριο (για να εμποδιστεί η ανάπτυξη μικροοργανισμών στο ψυκτικό κύκλωμα), που με τη σειρά του μολύνει ακόμα περισσότερο το νερό.

Τέλος, υπάρχουν μέθοδοι ψύξης, που δεν χρησιμοποιούν το νερό, όποτε όλη η θερμότητα μεταβιβάζεται στην ατμόσφαιρα.

Υπολογίστηκε ότι η θερμική ενέργεια που φεύγει στο περιβάλλον από κάθε είδους κατανάλωση ενέργειας φτάνει στη $1/6.000$ της ενέργειας που μας δίνει ο ήλιος. Αν όλη αυτή η ενέργεια διαμοιραζόταν ισόμετρα στην ατμόσφαιρα συνολικά θα ήταν αμελητέα και ακίνδυνη, αλλά καθώς αυτή συγκεντρώνεται κύρια γύρω από τις μεγάλες πόλεις, (όπου αφθονούν οι βιομηχανίες), παρατηρούνται σοβαρές αλλαγές των κλιματολογικών συνθηκών. Δηλαδή: α) αύξηση της υγρασίας, β) δημιουργία περιοδικών νεφώσεων, γ) μείωση της ηλιοφάνειας κ.ά. Έτσι σχεδόν όλα τα νερά της επιφάνειας των ΗΠΑ είναι σήμερα μολυσμένα.

Ραδιενεργή Μόλυνση

Κατά την λειτουργία ενός αντιδραστήρα, ή πιο επικίνδυνη μορφή μόλυνσης, είναι η ραδιενεργή. Αυτή προέρχεται:

- α) Από την εξαγωγή ουράνιου,
- β) από την λειτουργία του σταθμού και τις ακτινοβολίες που εκπέμπονται,
- γ) από τα κατάλοιπα και την επεξεργασία τους.

Η μόλυνση εμφανίζεται άλλοτε με μορφή στερεή, άλλοτε υγρή και άλλοτε αέρια.

A. Μόλυνση από την εξαγωγή ούρανιου

Η επίδραση της ραδιενέργειας στο περιβάλλον αρχίζει από τη στιγμή της εξόρυξης του όρυκτου ούρανιου. Οι μεταλλορύχοι είναι εκτεθειμένοι σε μία έντονη ακτινοβολία, ενώ συγχρόνως αναπνέουν και το ραδώνιο που είναι ραδιενεργό άεριο και άφθονο στα όρυχτα ούρανιου.

Μιά έρευνα που έγινε στα τσέχικα όρυχτα του ΓΙΟΜΧΙΣΤΑΛ έδειξε ότι τό 50% από τούς εκεί μεταλλορύχους πεθαίνει από καρκίνο του πνεύμονα ενώ τό 80% από τούς υπόλοιπους από άλλες πνευμονικές παθήσεις.

Μιά μελέτη που έγινε επίσης τό 1967, από τ' άμερικάνικα συνδικάτα τών μεταλλορύχων ούρανιου, έδειξε ότι ή ένταση της ακτινοβολίας ήταν 57 φορές μεγαλύτερη από την τότε επίσημα παραδεκτή δόση.

B. Μόλυνση άπ' τή λειτουργία του σταθμού και από τίς ακτινοβολίες.

Η μόλυνση αυτή προέρχεται κύρια: **α)** από την ραδιενεργοποίηση τμημάτων του αντιδραστήρα, **β)** από μόλυνση του ψυκτικού ύγρου λόγω διαρροών και **γ)** από διαφυγές που συμβαίνουν στη θωράκιση της καρδιάς του αντιδραστήρα.

I. Μιά πρώτη πηγή μόλυνσης είναι τά χαλύβδινα δοχεία που περικλείουν καύσιμο ύλικό, γιατί περιέχουν κοβάλτιο (άκτίνες γ), που προέρχεται από τή νετρονική ακτινοβολία του χάλυθα. Σ' αυτά, εξαιτίας της μεγάλης θερμοκρασίας και ενέργειας, δημιουργούνται ρωγμές άπ' όπου μολύνονται και τά νερά ψύξης του αντιδραστήρα. Έξάλλου οί επιβραδυντές νετρονίων μέσα στα χαλύβδινα δοχεία, φτάνουν κάποτε σε τέτοια συγκέντρωση που σταματούν τήν άλυσσίδωτή αντίδραση. Καί στίς δύο παραπάνω περιπτώσεις, πρέπει άπαραίτητα ν' αλλάζουν τά δοχεία. Συνήθως, αλλάζουν μία φορά τό χρόνο.

Από τή στιγμή που βγαίνουν άπ' τόν αντιδραστήρα, γίνονται άμεση έστία μόλυνσης γιατί:

1. γιά 3 περίπου μήνες μπαίνουν μέσα σε πισίνες μέ νερό, ώστε τά προϊόντα της σχάσης μέ μικρή ήμιπερίοδο ζωής, νά χάνουν μεγάλο όγκο της ενέργειάς τους. Τό νερό όμως αυτό που περιέχει και στοιχεία μέ μεγάλη ήμιπερίοδο ζωής, διοχετεύονται έτσι όπως είναι

σε θάλασσες και ποταμούς. Συγχρόνως εξατμίζονται τά πολύ επικίνδυνα ραδιενεργά στοιχεία τρίτιο και κρύπτο.

2. Τά ίδια τά μεταλλικά δοχεία που μετά άπ' αυτό μπαίνουν σε χαλύβδινα κουτιά, αποτελούν μεγάλη έστία ρύπανσης. Τό κάθε κουτί περιέχει ένα περίπου τόννο χρήσιμου καύσιμου ύλικού, που ίσοδυναμεί από άπόψη ενέργειας μέ 30-50 άτομικές βόμβες.

II. Μιά άλλη μορφή μόλυνσης κύρια από άερια κατάσταση, εμφανίζεται στα συστήματα ψύξης, από τά όποια πάντοτε περνάνε ραδιενεργά στοιχεία (που χύνονται μαζί μέ τό νερό). Τά πιό επικίνδυνα από αυτά είναι: τό **ιώδιο 131**, που προσλαμβάνει ό οργανισμός μέ τήν άναπνοή, από τό γάλα, ή τό κρέας τών ζώων που βόσκουν στην περιοχή γύρω άπ' τόν αντιδραστήρα. Τό **ιώδιο 129**, που οί επιπτώσεις του δέν είναι γνωστές σ' όλη τους τήν έκταση. Τό **άργό, τό κρύπτο 85, τό τρίτιο και ό άνθρακας 14 κ.ά.**

Τό είδος τών αερίων που δημιουργούνται, εξαρτιέται και από τόν αντιδραστήρα. Τό τρίτιο, που δέν μπορεί νά φιλτραριστεί, σχηματίζεται στα χαλύβδινα δοχεία, τά διαπερνά, περνά στο νερό ψύξεως και μετά διαφεύγει στην άτμόσφαιρα ή σε άλλους οργανισμούς. Περίπτωση μόλυνσης μέ τρίτιο, είναι ό αντιδραστήρας CHOOB, στίς Άρδένες, που μόλυνε τό 1972 τόν ποταμό Μόζ (Mauze).

III. Μιά άλλη έστία μόλυνσης μέ μέση και χαμηλή στάθμη ραδιενέργειας, είναι τά ύγρά λύματα που προέρχονται από τά νερά έκπλυσης, τών διάφόρων τμημάτων του αντιδραστήρα ή από τά λάδια. Παρ' όλο ότι τά νερά αυτά γίνονται αντικείμενο κατεργασίας πρίν άφεθούν στο φυσικό περιβάλλον, δέν παύουν νά περιέχουν ήμιστερες ραδιενεργές λάσπες. Τά κυριότερα στοιχεία που υπάρχουν σ' αυτά τά νερά, είναι τό **ρουτένιο, τό στρόντιο και τό κέσιο**, που συγκεντρώνονται στα φύκια, στα όστρακοειδή, και σε μερικά είδη ψαριών, όπως οί γλώσσες κ' οί σολωμοί.

Δέν είναι παράξενο λοιπόν που στη Μ. Βρεταννία οί ψαράδες κ' οί καταναλωτές σολωμού βρίσκονται κάτω από ιατρική παρακολούθηση γιά τίς επιπτώσεις της ραδιενέργειας από τά ψάρια στον οργανισμό τους.

Τά ύψηλης στάθμης από ραδιενέργεια σκουπίδια (λύματα), βρίσκονται μέ

τή μορφή οξέων διαλυμάτων. Αυτά προέρχονται από κατεργασίες στερεών, λυμάτων, και περιέχουν από αρσενικό, μέχρι ευρώπιο (μέ έκπομπή ακτίνων Β).

Σ' αυτά τα υγρά λύματα περιέχονται στερεά στοιχεία της σειράς των ακτινιδίων, όπως το κιούριο, το αμερίκιο και το πλουτώνιο. Ιδιαίτερα επικίνδυνο είναι το πλουτώνιο, γιατί εξαιτίας του βάρους του κάθεται στο βυθό των ποταμών, των λιμνών και των θαλασσών και το μολύνει. Έπειδή δέ, τα στρώματα του βυθού μετακινούνται πάντοτε και διαρκώς προς την ξηρά, όπου και στεγνώνουν, το πλουτώνιο έρχεται σε επαφή με τον αέρα, καίγεται και σχηματίζεται ραδιενεργή σκόνη, που μεταφέρεται σε καλλιέργειες και στον οργανισμό του ανθρώπου.

Άρκοῦν 10 ἑκατομμυριοστά τοῦ γραμμαρίου πλουτωνίου, γιά ν' ἀποκτήσει ὁ ἄνθρωπος καρκίνο πνευμόνων*.

Αξίζει νά σημειώσουμε πώς τό αμερίκιο καί τό κιούριο εἶναι ἀκόμα πιό τοξικά ἀπό τό πλουτώνιο (τό κιούριο μάλιστα εἶναι 6 φορές πιό τοξικό).

* Καί ἡ ραδιενέργεια τοῦ πλουτωνίου κάνει 29.000 χρόνια γιά νά ἐλαττωθεῖ στό μισό.

Γ. Μόλυνση ἀπό τά ραδιενεργά σκουπίδια.

Τό κυριώτερο πρόβλημα πού δέν ἔχει λυθεῖ ἀκόμα ἀπό τό διεθνές κεφάλαιο, δυτικό καί ἀνατολικό, εἶναι τά ραδιενεργά ἀπορρίματα πού δέν μποροῦν οὔτε νά χρησιμοποιηθοῦν, οὔτε νά οὐδετεροποιηθοῦν. Σ' αὐτά προσθέτονται καί τά φίλτρα καί οἱ ρητίνες ἐπεξεργασίας τοῦ ψυκτικοῦ ὑγροῦ, καθώς καί τά ραδιενεργά τμήματα τοῦ ἀντιδραστήρα. Τό τελευταῖο ἀπόρριμα εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἀντιδραστήρας πού στή διάρκεια τῶν 25-30 χρόνων ζωῆς, ἔχει καταστεῖ ραδιενεργό ὑλικό καί αὐτός. Μέχρι στιγμῆς τοῦς θάβουν κάτω ἀπό μπετόν, μέσα σέ ὀρυχεῖα.

Αὐτά τά ἀπόβλητα μέχρι σήμερα διαλύονται σέ ὀξύ καί μετά ἀπό συμπύκνωση ρίχνονται σέ τεράστια χαλύβδινα δοχεῖα ὅπου τό ζεστό υγρό πρέπει ν' ἀνακατεύεται καί νά ψύχεται σταθερά. Έπειδή τά περισσότερα στοιχεία ἔχουν μεγάλη ἡμιζωή (ἡμιπερίοδο), πρέπει νά ἀνακατεύονται ἐπί αἰῶνες (ἡ ραδιενέργεια τοῦ U 235 σέ 27.000 χρόνια, τό στρόντιο σέ 90, τό ἰώδιο σέ 17 ἑκατομ.

χρόνια κλπ.). Ὑπάρχουν πάνω ἀπό 300 ἑκατ. λίτρα στά δοχεῖα τῆς Ἀμερικάνικης Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνέργειας (Α. Ε. C). **Ἀρκεῖ γιά νά δηλητηριάσουν ὅλο τό γλυκό νερό τῆς γῆς.**

Μιά ἄλλη μέθοδος πού χρησιμοποιεῖται, εἶναι ἡ στερεοποίηση τῶν ἀποβλήτων (παρά τίς διαφυγές τοῦ κρυπτίου 85), πού μετά τά ρίχνουν σέ παρατημένα ὀρυχεῖα ἁλατος ἢ τά βυθίζουν μέ δοχεῖα στή θάλασσα. Ἐνα πείραμα τοῦ ΟΔΟΝ τό 1959, ἔδειξε ὅτι ἕνα θάψιμο ἀποβλήτων μέ περιεκτικότητα σέ ρουθίνιο 106, εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τήν διά τοῦ χώματος ραδιενεργό προσβολή δέντρων σέ 80 μέτρα ἀπόσταση. Τό 1974 μόνο, οἱ εὐρωπαϊκές χώρες, βύθισαν στόν Ἀτλαντικό δοχεῖα βάρους 2.265 τόννων. Τή στεγανότητα καί τήν ἀντοχή τῶν δοχείων δέν τήν ἐγγυᾶται κανένας, οὔτε γνωρίζουμε ἐπακριβῶς τή διαβρωτική δράση τοῦ νεροῦ.

Ἄλλες λύσεις πού προτάθηκαν εἶναι ἡ ἐκτόξευση στό διάστημα, ἢ τό θάψιμό τους στούς πάγους τῆς Ἀνταρκτικῆς, πράγμα πού θά εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τεράστιες πλημμύρες πού θά συνόδευαν τήν τήξη τῶν πάγων.



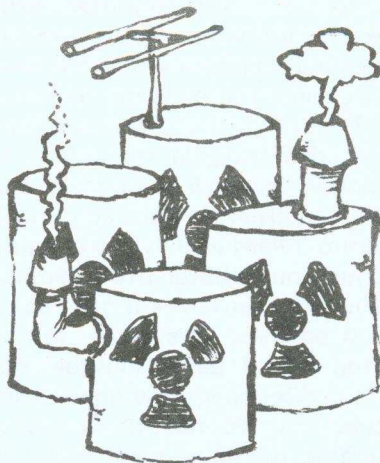
Τελευταῖα, ἄρχισαν νά ὑαλοποιοῦν τά ραδιενεργά σκουπίδια, κάνοντας τόν ὄγκό τους 10-20 φορές μικρότερο. Τό ΓΥΑΛΙ ΟΜΩΣ ΑΥΤΟ, σύμφωνα μέ τήν ἐκθεση τοῦ κέντρου ἀτομικῶν ἐρευνῶν στή Γαλλία, ΜΕΤΑ ΑΠΟ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΟΡΩΔΕΣ, ΟΠΟΤΕ ΘΑ ΔΙΑΦΥΓΕΙ Ἡ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ!.

Τά σκουπίδια αὐτά, πρέπει ἐπίσης νά παραμένουν κρύα. Ὑπάρχει λοιπόν τό πρόβλημα τοῦ πώς θ' ἀπαλλαγούμε ἀπ' αὐτά; Ἡ λύση πού μελετᾶται εἶναι νά τά βυθίζουν στήν Ἀνταρκτική.

Ιδιαίτερα προβληματικά εἶναι καί τά ἐργοστάσια ἐπανεπεξεργασίας τῶν πυρηνικῶν ἀποβλήτων, ὅπου σημειωτέον κατεργάζεται μόνο τό 1/3 τῶν ἀπορριμάτων. Ἡ κατεργασία αὐτή, ἀποδίδει οὐράνιο, πού δέν καταναλώθηκε, πλουτώνιο, κ.ἄ. Τήν πάρα πολύ ὑψηλή τεχνολογία πού ἀπαιτεῖται τήν ἔχουν μόνο τρεῖς χώρες οἱ ΗΠΑ, ὁ Καναδάς καί ἡ Γαλλία, πού τήν διαφυλάττουν μάλιστα ζηλότυπα. Καί σ' αὐτή τήν περίπτωση ἡ μεταφορά τῶν ἀποβλήτων γιά ἐπεξεργασία, παρουσιάζει ἀρκετοῦς κινδύ-

νους αν σκεφτούμε πως μόνο μέσα στο 1968 σημειώθηκαν 36 απώλειες ραδιενεργών υλών. Τά απόβλητα μεταφέρονται μέσα σε χαλύβδινα ή μολύβδινα δοχεία με απορροφητική επένδυση και συστήματα ψύξεως, πού κι αυτά με τη σειρά τους αποτελούν ραδιενεργές πηγές.

1. Τό γυαλί, μπορεί ν' απορροφά τή ραδιενέργεια. Ή ποσότητα όμως του γυαλιού γιά μία καλή μόνωση, άπαιτεί άστρονομικά ποσά.



THRE MILES ISLAND : Ή ανατομία ενός «άτυχήματος»

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

Τετάρτη 28 Μαρτίου 1979, ως 4.36'. Βλάβη στις άντλίες τροφοδοσίας των ατμογεννητριών του πυρηνικού αντιδραστήρα στο πυρηνοληλεκτρικό κέντρο Θρή Μάιλ Άιλαντ, κοντά στο Χάρρισμπουργκ. Είναι τό φοβερότερο μέχρι σήμερα πυρηνικό άτύχημα. Οι υπεύθυνοι του Κέντρου πασχίζουν ν' αποκρύψουν τή σοβαρότητα του άτυχήματος. Ό κυβερνήτης τής Πενσυλβάνια, δέν είναι σωστά πληροφορημένος γιά ό,τι έγινε, μασάει τά λόγια του: Τήν Παρασκευή, συμβουλευεί, νά εγκαταλείψουν τά σπίτια τους καί ν' απομακρυνθούν από τήν περιοχή οι έγκυες καί τά παιδιά πού κατοικούν σε άκτίνα 7 χιλιομέτρων από τό Θρή Μάιλ. Λίγο αργότερα, συνιστά σ' όσους κατοικούν σε άκτίνα 15 χιλιομέτρων νά παραμείνουν στά σπίτια τους. Μέσα στήν τόση σύγχυση 200.000 άνθρωποι εγκαταλείπουν άρον-άρον τό Χάρρισμπουργκ.

ΤΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕ Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΡΕΥΝΑ

Οι γεννήτριες ατμού είναι έφοδιασμένες με ένα βοηθητικό σύστημα τροφοδοσίας. **Καί μ' όλο πού στο Θρή Μάιλ τό αυτόματο αυτό σύστημα δούλευε καλά, τό άτύχημα δέν αποφεύχθηκε.** Γιατί τρεις βαλβίδες πού απομόνωναν τό κύκλωμα δέν ήταν καλά κλεισμένες.

Ή άνωμαλία αυτή είχε σημειωθεί σε κάποιον πίνακα πριν τό άτύχημα. Άλλά κανένας, όπως φαίνεται, δέν είχε δώσει προσοχή. Από τήν άλλη μεριά, τά στοιχεία πού έδιναν όρισμένα όργανα μετρήσεως ήταν λανθασμένα καί **υπήρχε όλότελα έσφαλμένη έκτίμηση του κινδύνου** στα πρώτα στάδια του άτυχήματος. Γι' αυτόν τό λόγο, πιθανόν καί οι χειριστές, πού δέν ήταν καλά προετοιμασμένοι, σταμάτησαν πρόωρα τό βοηθητικό σύστημα ψύξεως. Τέλος, πολύ πριν τό άτύχημα, ή λειτουργία του αντιδραστήρα είχε πολλές φορές διακοπεί γιά νά γίνουν έπισκευές. Κάθε φορά εξαιτίας κάποιας βαλβίδας πού δέν δούλευε σωστά.

Ή διακηρυσσόμενη σε όλους τούς τόνους καί μ' όλους τούς τρόπους, από τούς καπιταλιστές, ασφάλεια των πυρηνικών εργοστασίων, είναι μία καθαρή άπάτη. Τό δυστύχημα του Χάρρισμπουργκ, είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, γιατί συνέβη σ' ένα τυπικό πυρηνικό εργοστάσιο, μ' ένα τόσο «τυπικό» τρόπο, όπως είναι ή απώλεια ψυκτικού, παρ' όλο πού τά συστήματα ασφάλειας (βοηθητικό κύκλωμα τροφοδοσίας), λειτουργούσαν καλά. Όπως κατ' επανάληψη έχει τονιστεί, άπ' τίς πιό έγκυρες καπιταλιστικές πηγές (άμερικανική AEC, φθινόπωρο '64)... δέν βρίσκουμε τίποτα τό έγγενές στη δομή των αντιδραστήρων, ή στα συστήματα ασφάλειας, πού νά εξασφαλίζει είτε ότι τά σοβαρά άτυχήματα δέν θα συμβαίνουν, είτε ότι τά προστατευτικά συστήματα δέν θα ύποστούν βλάβη...

Κι αυτά τά «τυχαία» καί «άσυνήθιστα» συμβάντα άπωλείας έλέγχου, μέρα με τή μέρα πληθαίνουν, ώστε σε περιπτώσεις σαν τό Χάρρισμπουργκ, νά έκραγούν. Τότε βέβαια τό «προσωπείο» του άτυχήματος, θά έχει άχρηστευτεί, κι αυτό πού θ' άπομείνει, θά είναι τό αυτόκαταστροφικό πρόσωπο — όραμα του καπιταλισμού πάνω στη σκηνή ενός έρημου καί νεκρού πλανήτη.

Τά κυριότερα ατύχηματα πυρηνικῶν σταθμῶν

- 1952 στο χωριό Τσάλκ Ρίβερ, 200 χλμ. δυτικά τῆς Ὀττάβα (Καναδάς) - 12 Δεκέμβρη. Τό πρώτο σοβαρό πυρηνικό ατύχημα.
- 1957 στο Γουϊντσκλεϋ τῆς Μ. Βρεταννίας, ἀπό υπερθέρμανση τοῦ ἀντιδραστήρα ἀπελευθερώθηκε μεγάλη δόση ραδιενέργειας.
- 1958 στο Λίσανς τῆς Ἑλβετίας. Χαλάει ὁ ἀντιδραστήρα κ' ἀφήνει τεράστια ποσά ραδιενέργειας. Χρειάστηκε νά τόν ἐντειχίσουν.
- 1958 στά Οὐράλια τῆς ΕΣΣΔ. Ἐγινε τεράστια ἔκρηξη ἀπό κακή ἀποθήκευση ἀπόβλητων.
- 1961 Γενάρης. Ἐκκένωση ἐνέργειας στόν SL-I στό Idarío Falls ΗΠΑ. Ἡ ἐκκένωση πού κράτησε 1/500 τοῦ sec σκότωσε 3 άτομα, ἐνῶ χρειάστηκαν χρόνια γιά νά διαλυθοῦν καί νά θαφτοῦν τ' ἀπομεινάρια τοῦ ἐργοστασίου.
- 1969 στο Λένγκεν τῆς Δ. Γερμανίας. Ἐγινε διαφυγή στό ψυκτικό σύστημα μέ ἀποτέλεσμα νά γίνει ραδιενεργό τό νερό τοῦ ποταμοῦ Ἐμς.
- 1969 στο Λατίνα τῆς Ἰταλίας. Βλάβη τοῦ ἀντιδραστήρα ἐξαιτίας τῆς ἀκτινοβολίας πάνω σέ χαλύβδινα ἐξαρτήματα.
- 1969 στο Σάν Λωραίν τῆς Γαλλίας. Ὑπῆρξε διαφυγή Οὐράνιου.
- 1970 στο Λά Ἀνιέ τῆς Γαλλίας (ἐργοστάσιο ἐπεξεργασίας πυρηνικῶν ἀποβλήτων). Σπάει ὁ ἀγωγός τῶν ὑγρῶν ἀποβλήτων καί μολύνεται σοβαρά μέ ραδιενέργεια τό νερό τῆς πόλης.
- 1974 στο Σαναβάλ Ρίβα τῶν ΗΠΑ. Σχηματίζεται ραδιενεργό νέφος ἀπό τρίτιο, πού ὀφείλονταν σέ διαρροή ἀγωγοῦ τοῦ σταθμοῦ.
- 1975 στο Μαραῶνς τῶν ΗΠΑ. Μιά πυργκαγιά στό ἠλεκτρικό σύστημα τοῦ ἐνός ἀπό τούς δύο ἀντιδραστήρες τοῦ σταθμοῦ, προκαλεῖ τήν ἀνάφλεξη καί τῶν δύο.
- 1979 στήν Πενσυλβανία τῶν ΗΠΑ. Μιά φυσαλίδα ἀέριου πού σχηματίστηκε πάνω στόν πυρηνικό ἀντιδραστήρα, ἀπειλῆσε μιά τρομερή ἔκρηξη ὕδρογόνου, μέ συνέπειες ἀπρόβλεπτες γιά τούς 700.000 κατρίκους τοῦ Χάρισμπουργκ.

Τά μέχρι τό 1976 πυρηνικά ἐργοστάσια

	Α: Λειτουργοῦντα	Β: Κατασκευαζόμενα	Γ: Παραγγελθέντα
	A	B	Γ
ΗΠΑ	59	168	227
Καναδάς	8	17	25
Μ. Βρεταννία	14	6	20
Δ. Γερμανία	13	21	34
Γαλλία	10	22	32
Ἰσπανία	3	12	15
Ἰταλία	3	6	9
Ε.Σ.Σ.Δ.	22	19	41
Ἀν. Γερμανία	3	3	6
Βουλγαρία	2	2	4
Τσεχοσλοβακία		4	5
Οὐγγαρία	1	4	4
Ἰαπωνία	13	12	25
Ἰνδία	3	5	8
Ἀργεντινή	1	1	2
Φορμόζα	—	6	6
Πακιστάν	1	—	1
Σουηδία	5	7	12
Βέλγιο	4	4	8
Ἑλβετία	3	4	7
Ὁλλανδία	2	—	2 κλπ.
Σύνολο	170	349	519

ΟΙ ΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ

Έχει υπολογισθεί πώς η ζωή του Άνθρώπου δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο, όταν δέχεται ακτινοβολία 0,1 Rad, την ΕΒΔΟΜΑΔΑ. Έτσι έχει υπολογιστεί πώς τα ανεκτά όρια ακτινοβολίας Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ του ανθρώπου, κυμαίνονται από 400-700 RAD. Ο οργανισμός δέχεται από ένδογενείς πρὸς τό οίκοςύστημα του ραδιενεργές πηγές, ὀρισμένη ποσότητα ακτινοβολίας (π.χ. από τόν ἥλιο 0,1 RAD τόν χρόνο), χωρίς νά κινδυνεύει διόλου ἡ ζωή του.

Ο σύγχρονος πολιτισμός ὅμως, ἔχει πολλαπλασιάσει στό ἑπακρο τίς τεχνητές ακτινοβολίες (ἀκτίνες Χ, πυρηνικές δοκιμές, βιομηχανική δραστηριότητα, πυρηνικά ἐργοστάσια), ἔτσι πού εἶναι ἀδύνατο νά ἐκτιμηθεῖ ἡ προσλαμβανόμενη κατ' ἄτομο δόση, ὅσο καί τὰ καταστροφικά ἀποτελέσματα τῆς. Πάντως, μιά σειρά ἀπό περιπτώσεις καί στατιστικές ἀποδεικνύουν πώς στό θέμα «ακτινοβολίες» ἔχουμε ξεπεράσει, ἐδῶ καί πολλά χρόνια, τὰ ὅρια τῆς οἰκολογικῆς ἀνοχῆς. Έτσι π.χ.

(1) Στή Χιροσίμα, 15 χρόνια ἀπό τήν ἐκρηξη τῆς ἀτομικῆς βόμβας, στό 1958, μόνο ἐμφανίστηκαν 60 ἐκπληκτικά προχωρημένες περιπτώσεις λευχαιμίας.

(2) Μετά τήν λειτουργία τοῦ πυρηνικοῦ ἐργοστασίου στήν κοινότητα Γκάρφηντ τῆς Μοντάνα τῶν ΗΠΑ, ἐμφανίστηκαν 600% περισσότερες λευχαιμίες, καί 230% περισσότερες ἀποβολές ἀπό τόν ἀμερικάνικο μέσο ὄρο.

(3) Σ' ἓνα ἀτύχημα πυρηνικοῦ ἐργοστασίου στό 'Ιλινόϊς τῶν ΗΠΑ, ἡ βρεφική θνησιμότητα ἔφτασε τό 14% (!!!), ἐνῶ σέ κάθε παιδί πού πέθαινε στόν πρῶτο χρόνο τῆς ζωῆς του, ἀντιστοιχοῦσαν τρία ὡς τέσσερα πού γεννιόντουσαν μέ σοβαρές γενετικές ἀνωμαλίες.

(4) Σύμφωνα μέ ἐπίσημες στατιστικές, στίς ΗΠΑ, ἡ ἐπίδραση τῆς ἀκτινοβολίας προξενεῖ 15.000 θανάτους ἀπό καρκίνο. (Έχουμε ἀναφέρει ἤδη τό ποσοστό θνησιμότητας τῶν μεταλλορύχων Οὐράνιου).

(5) Τά ὑπάρχοντα πυρηνικά ἐργοστάσια, ἐνοχοποιοῦνται γιά τήν αὔξηση τῆς νοσηρότητας κατὰ 50.000 ἄτομα τό χρόνο, μέ κύριες ἀρρώστειες διάφορες μορφές καρκίνου καί λευχαιμίας.

(6) Οἱ τροφικές ἀλυσίδες πού χρησιμοποιεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἔχουν πληγεῖ ἀνεπανόρθωτα. Στόν ποταμό Κολούμπια τῶν ΗΠΑ, ἡ συγκέντρωση τοῦ ραδιενεργοῦ φωσφόρου στά αὐγά διαφόρων ὀργανισμῶν ἦταν 1,5 ἑκατομ. φορές μεγαλύτερη ἀπό ὅ,τι στούς ἄλλους ποταμούς.

Τό ὅριο τῶν 700 Rad πού ἔχει τεθεῖ, εἶναι πάρα πολύ σχετικό καί ἀμφισβητεῖται ἐντονα. Ένας ἀπό τούς λόγους ἀφορᾷ τίς παρεπόμενες συνέπειες τῆς ἀκτινοβολίας. Έτσι, γιά παράδειγμα, ἀρκεῖ μιά μικρή δόση ἀκτινοβολίας γιά νά πραγματοποιηθεῖ μετάλλαξη σωματικῶν καί γεννητικῶν κυττάρων, μέ συνέπειες πού ἐκδηλώνονται ἐντονα στό ἀπώτερο μέλλον. Ἐξάλλου ἡ ἀνταπόκριση τοῦ κάθε ὀργανισμοῦ στήν ἀκτινοβολία ἢ στά ραδιενεργά στοιχεῖα, εἶναι διαφορετική. Έχει ἀποδειχθεῖ, πώς στά παιδιά κάτω τῶν τεσσάρων χρόνων, τό στρόντιο ἀποταμιεύεται 90 φορές πιο γρήγορα ἀπ' ὅ,τι στούς ἐνήλικες. Εἶναι γνωστό πώς τὰ θηλαστικά δέχονται ραδιενέργεια 1.000 φορές περισσότερη ἀπό τόν ἄνθρωπο, οἱ πάπιες 7.500 φορές, τὰ ψάρια σέ ραδιενεργά νερά 1.000 φορές πιο πολύ ἀπό τὰ ἄλλα ψάρια. Οἱ συσσωρευμένες ἐπιπτώσεις αὐτῶν τῶν στοιχείων εἶναι πολύ δυσμενέστερες στόν ἄνθρωπο ἀπό αὐτή καθεαυτή τήν «ἀνεχτή» ἀκτινοβολία τῶν 400-700 Rad κι αὐτό γιὰτί ἡ ραδιενεργή δόση αὐξάνεται μέ τήν διατροφή.



Μικρό Λεξικό Πυρηνικού Θανάτου

Παραθέτουμε μιά σειρά απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τη δράση μερικών στοιχείων που δημιουργούνται στους πυρηνικούς αντιδραστήρες, και που μολύνουν τόν άνθρωπο, είτε απ' ευθείας, είτε έμμεσα προσβάλλοντας τό οικοσύστημα. Ό πίνακας είναι άτελής.

Άνθρακας 14, Άργό. Διαφεύγουν σάν άέρια σέ άτυχήματα που έμφανίζονται στά συστήματα ψύξης. **Άμερίκιο:** Άνήκει στήν ομάδα των άκτινιδίων. Έκπέμπει σωματίδια α (ένοχοποιούνται σάν καρινογόνος παράγοντας). Βρίσκεται σέ λύμματα ύψηλής ραδιενέργειας με τη μορφή όξέων διαλυμάτων. Είναι πιό τοξικό από τό Πλουτώνιο.

Βάριο : Τά άλατά του είναι ισχυρά δηλητήρια, ένω δόση 0,08/kg* σώματος, είναι θανατηφόρα.

Εύρώπιο : Έκπέμπει άκτινοβολία β. Βρίσκεται σέ πυρηνικά απόβλητα ψηλής ραδιενέργειας.

Ίώδιο 129, Ίώδιο 131 : Προσλαμβάνονται είτε με τήν άναπνοή, είτε με τη διατροφή και άποθηκεύονται εύκολα στό θυρεοειδή άδένα που καί τόν καταστρέφουν.

Καίσιο : Έκπέμπει άκτινοβολία β, γ. Συγκεντρώνεται σέ φύκια όστρακοειδή και σέ μερικά είδη ψαριών όπως γλώσσες, και σολωμοί. Ό άνθρωπος τό προσλαμβάνει κύρια από τίς φυτικές τροφές, προσβάλλει δέ κύριο τό σπκώτι και τά γεννητικά όργανα.

Κιούριο : Άνήκει στήν ομάδα των άκτινιδίων. Βρίσκεται σέ πυρηνικά απόβλητα ύψηλής ραδιενέργειας με τη μορφή όξέων διαλυμάτων. Είναι έξι φορές πιό τοξικό από τό πλουτώνιο.

Ξέον : Διαφεύγει σάν άέρια σέ άτυχήματα των συστημάτων ψύξης.

Πλουτώνιο : Άνήκει στήν ομάδα των άκτινιδίων. Συγκεντρώνεται εύκολα στά κόκκαλα και προκαλεί νεκρώσεις των αίμοποιητικών όργάνων. Οί άκτίνες του είναι καρκινογόνες. Άρκουν 10 έκατομμύρια του gr. για ν' άποκτήσει ό άνθρωπος καρκίνο των πνευμόνων.

Ράδιο : Έκπέμπει άκτινοβολίες β & γ. 'Η έκθεση σ' αυτές δημιουργεί τό αίσθημα της θερμότητας, ένω σταδιακά τό δέρμα κοκκινίζει και τελικά σχηματίζονται περιοχές που μοιάζουν με έγκαύματα. Προσβάλλει τά γεννητικά όργανα και μπορεί νά προκαλέσει άτροφία των άδένων και άγονία. Προσβάλλονται επίσης εύκολα όλα τ' άναπτυσσόμενα κύτταρα.

Ραδώνιο : Άνήκει στήν ομάδα των εύγενών αερίων. Προκαλεί καρκίνο του πνεύμονα και άλλες πνευματικές παθήσεις. Βρίσκεται άφθονο στά όρυχεία ούρανίου.

Ρουτένιο : Βρίσκεται σέ ύγρά λήμματα χαμηλά και μέσης ραδιενέργειας, που προέρχονται από τήν έκπλυση των διαφόρων τμημάτων του αντιδραστήρα. Συγκεντρώνεται στά φύκια, στά όστρακοειδή, και σέ είδη ψαριών (γλώσσες, σολωμοί).

Στρόντιο : Έκπέμπει άκτινοβολία β. Βρίσκεται σέ ύγρά λύμματα χαμηλής και μέσης ραδιενέργειας. Σάν συστατικό του ραδιενεργού κονιορτιού, παραλαμβάνεται από τά φύλλα, από τό έδαφος (ρίζες φυτών), από τά νερά (κυρίως από φύκια και όστρακοειδή). Έπειδή τό Στρόντιο και τό Καίσιο συγγενεύουν με τό κάλιο και τό ασβέστιο, τά άντικαθιστούν στίς τροφές όπου περιέχονται (γάλα, τυρί, κλπ). Συγκεντρώνεται κύρια στά κόκκαλα, ένω μπαίνοντας στον όργανισμό άκτινοβολεί και στά γειτονικά κύτταρα. Τό Στρόντιο άποθηκεύεται 90 φορές πιό γρήγορα στά κόκκαλα παιδιών κάτω των 4 χρόνων από ό,τι στους ένήλικες.

Τρίπιο : Ραδιενεργό άέριο, που διαπερνά τό τοίχωμα των χαλύβδινων δοχείων, περνά στό νερό ψύξης και τέλος, είτε διαφεύγει στήν άτμόσφαιρα είτε παραλαμβάνεται από διάφορους οργανισμούς.

	Η.Π.Α.	ΙΑΠΩΝΙΑ	Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΓΑΛΛΙΑ	ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΚΑΝΑΔΑΣ
Κόστος των εισαγομένων πετρελαίων (σέ έκατομ.δολ. 1978)	39.2	24.3	13.2	10.7	4.0	9.1	1.1
% του εισαγομένου πετρελαίου (1978)	47%	92%	97%	97%	44%	97%	14%
κατά κεφαλή κατανάλωση ένεργείας (1976-77)	5,67	2,30	3,89	3,3	3,5	2,0	6,6
% της πυρηνικής ένεργειας, στό σύνολο της ηλεκτρικής ένεργειας (1976 - 77)	9,38	8,19	7,40	8,13	13,2	2,36	6,1

(ΠΗΓΗ : B.I.E.N., 'Ισπανικό οικολογικό περιοδικό)



«Δέν νομίζω ότι μπορεί να βρεθεί
άνθρωπος πού να θεμελιώσει σε τεχνικά δε-
δομένα μία πρόβλεψη για πυρηνικό ατύχημα».
Robert Pollard

Η πολιτική σκοπιμότητα θέση ή προκατάληψη θα βρίσκεται πάντα πίσω από τους όποιουςδήποτε υπολογισμούς, είτε υπέρ είτε κατά των πυρηνικών εργοστασίων. Τόσο για τους πολέμους, όσο και για τους άκραιφνείς αμύντορες του πυρηνικού προγράμματος, ή κοινωνική ή καλύτερα ή ταξική τους τοποθέτηση είναι απόλυτα και καθοριστικά συνυφασμένη με την απάντησή τους, στο πρόβλημα της πυρηνικής ενέργειας.

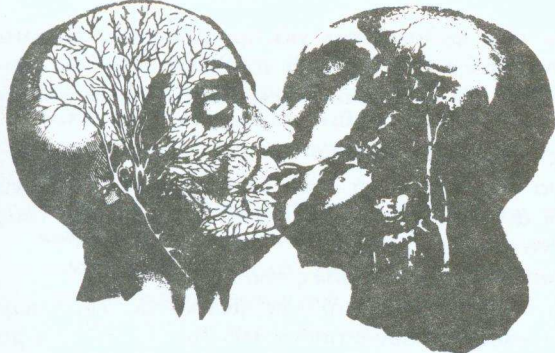
Παρ' όλο πού και σέ επίπεδο τεχνικών δεδομένων, είναι εύκολο να στηριχτεί ή καταγγελία του πυρηνικού προγράμματος, ή τελική θέση, ή τελική έκλογή είναι καθαρά πολιτική. Όσοι τάσσονται **υ πέρ** μιάς μη ιεραρχικής, μή κυριαρχικής κοινωνίας, ή τουλάχιστον **υ πέρ** μιάς πιό αντιταυταρχικής πορείας, τάσσονται **έν άντια** στα πυρηνικά εργοστάσια. Η συζήτηση και ή προβληματική πού ξεκινά από τα τεχνικά προβλήματα για να αποφανθεί για τό θέμα συνολικά, δέν καταλήγει σε συμπέρασμα, απλά μυστικοποιεί — συγκαλύπτει τό πρόβλημα.

Αξίζει όμως να παραθέσουμε τίς αντιφάσεις πού χαρακτηρίζουν τίς απόψεις της γραφειοκρατίας. Υπολογίζουν πώς ό κίνδυνος να συμβεί έκρηξη είναι $1/10^8$ ή να σκοτωθεί από πυρηνικό ατύχημα $1/10^9$, ενώ ή μέση πιθανότητα για ένα σοβαρό πυρηνικό ατύχημα $1/10^6$, αλλά αυτή τή στιγμή πού τά «ατυχήματα» πληθαίνουν. Και πάλι οί στατιστικές έχουν μία μοναδική ικανότητα να παραποιούν τήν πραγματικότητα. Στην έκθεση WASH-740, πού κατάθεση ή έπιτροπή Ατομικής Ενέργειας των ΗΠΑ στό Κογκρέσσο τό Μάρτη του '57, υπολογιζόταν πώς μία έκρηξη αντίδραστήρα 500 MW, θα προκαλούσε 3.400 θάνατους και 43.000 θλάδες στην ανθρώπινη ζωή σέ μία πόλη, πού θα άπείχε 45 km από ό εργοστάσιο.

Ακόμα κ' ή έκθεση αυτή, όπως κ' ή διάδοχή της RSS-WASH-1400, παρέσει ελάχιστο μέτρο σύγκρισης για τήν ελληνική πραγματικότητα. Στην Ελλάδα, μία χώρα από τίς πιό σεισμογενείς του κόσμου, σχεδιάζεται ή εγκατάσταση πυρηνικού εργοστασίου σέ άκτινα μικρότερη των 70 km από κεί πού κατοικεί ό **Μισός Πληθυσμός** της χώρας. Ακόμα κ' ή έκθεση RSS-WASH-1400, πού σύμφωνα μέ αποδειγμένες καταγγελίες καταστρώθηκε από «άσχετους» τεχνικούς εξαρτημένους από τίς εταιρείες πυρηνικού εξοπλισμού και πού τά συμπεράσματά της, ύπαγορεύθηκαν από τήν ανάγκη να μή δημιουργηθεί τρόμος στό κοινό, δέν παίρνει υπόψη στους υπολογισμούς των κινδύνων τήν περίπτωση σεισμών. Όσοι διατυμπανίζουν λοιπόν τήν ασφάλεια πυρηνικών εργοστασίων στην Ελλάδα, ούσιαστικά δέν έχουν στοιχεία για να υποστηρίξουν τίς απόψεις τους.

Επιβράδυνση του πυρηνικού προγράμματος, για λόγους συνυφασμένους μέ τίς καταστροφικές οικολογικές έπιπτώσεις της πυρηνικής ενέργειας, παρατηρείται και στή χώρα πού για πολιτικούς, στρατιωτικούς και οικονομικούς λόγους είναι κατ' έξοχή υπέρμαχος της. Στην ΕΣΣΔ, όπως παρατηρεί στίς 3.12.79 τό θεωρητικό όργανο του ΚΚΣΕ «Κομμουνιστ» «... οί Οικολογικές δυνατότητες (μέ τή χρήση πυρηνικής ενέργειας) προχωρούν γρήγορα στην εξάντλησή τους στίς δυτικές περιοχές της ΕΣΣΔ» και τονίζει: «... είναι φανερό πώς δέν μπορούμε να θεωρήσουμε πώς έχουν αναπτυχθεί έγγυημένες και έντελώς ασφαλείς τεχνολογίες».

Μία άποστομωτική απάντηση στα φληναφήματα των πυρηνικών τεχνογραφειοκρατών έρχεται να δώσει ένας πρώην άρχιγραφειοκράτης, ό Robert Pollard, υπεύθυνος ασφάλειας πυρηνικών προγραμμάτων στίς ΗΠΑ για έξιμισυ χρόνια άφου πιά είχε παραιτηθεί για λόγους συνείδησης, δήλωσε: «... παρά τίς διαβεβαιώσεις πού συνεχίζει να δίνει ή πυρηνική βιομηχανία για τήν ασφάλεια των αντίδραστήρων, τό γεγονός είναι ότι οί αντίδραστήρες πού λειτουργούν τώρα κ' αυτοί πού βρίσκονται υπό κατασκευή σ' όλόκληρο τον κόσμο πάσχουν από μεγάλο αριθμό αλυτων προβλημάτων ασφάλειας. Προβλημάτων πού μπορεί να οδηγήσουν σε τελείως καταστρεπτικά άποτελέσματα...».



Ὁμοφυλόφιλος στή Μόσχα

Ἡ «σεξουαλική ἐπανάσταση» τοῦ '60 στή Δύση, πέρασε στήν Ἀνατολική Εὐρώπη σάν παρακαμιακή καί ἀστική. Κι αὐτό ὄχι γιατί ἡ Ἀνατολική Εὐρώπη ἀντιλαμβάνεται τά ἀρνητικά της στοιχεῖα, ἀλλά γιατί ἡ ὀπτική της εἶναι ἀπηρχαιωμένη καί κυριαρχοῦν σκοινισμένοι κώδικες καί στερεότυπα. Τό ἄρθρο πάνω στίς σεξουαλικές σχέσεις στήν Ἀνατολική Γερμανία καί Σοβιετική Ἐνωση, ἀναλύει τά πιό φιλελεύθερα ἀπ' τή μιά καί πιό καταπιεστικά ἄκρα ἀπ' τήν ἄλλη, στήν ἐπίσημη κρατική ὀπτική τοῦ θέματος — οἱ σχέσεις στίς ἄλλες ἀνατολικές χώρες βρίσκονται κάπου ἀνάμεσα. Οἱ ὁμοφυλόφιλοι ἀντιμετωπίζονται, τυπικά, σάν ἀρρώστοι κι ἐκφυλισμένοι. Ἡ συνέντευξη μ' ἕνα Μοσχοβίτη ὁμοφυλόφιλο, δείχνει τίς δυσκολίες πού μπορεῖ νά ἐπιφέρει τό γεγονός. Βιασμοί, πορνεία καί βία ἐναντίον τῶν γυναικῶν συνεχίζουν νά ὑφίστανται παρ' ὅλη τήν κρατική σιωπή πάνω στό θέμα.

Ἡ συνέντευξη αὐτή πάρθηκε στή Μόσχα, κατά τή διάρκεια τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 1977. Ὁ Φιλίπ, παίρνει συνέντευξη ἀπ' τόν Σάσα, 26 χρονῶν, πού δουλεύει σάν μηχανικός στό Συμβούλιο τῆς πόλης.

- Πότε παραδέχτηκες ὅτι εἶσαι τελικά ὁμοφυλόφιλος;
- Πολύ ἀργά εἶναι ἀλήθεια. Στά 21 μου χρόνια περίπου, 6 μῆνες μετά τό γάμου μου.
- Τόσο ἀργά;
- Ναί. Βλέπεις, δέν εἶμαι ἀποκλειστικά ὁμοφυλόφιλος καί πάντα ἐνιωθα ἕνα κάποιο ἐνδιαφέρον γιά τίς γυναῖκες, ὅμως μετά τό γάμο μου κατάλαβα ὅτι τό κυριότερο σεξουαλικό μου ἐνδιαφέρον πλησίαζε περισσότερο τοὺς ἄντρες.
- Εἶχες σεξουαλικές ἐμπειρίες μέ ἄντρες πρὶν παντρευτεῖς;
- Ὁχι, καθόλου. Ἐρωτεύθηκα ἄντρες καί τοὺς πλησίασα φυσιολογικά, ἀλλά δέν ἔκανα ποτέ ἔρωτα μέ ἄντρα.
- Πότε ἔκανες ἔρωτα μέ ἄντρα γιά πρώτη φορά;
- Τό καλοκαίρι τοῦ 1972, ὅταν ἤμουν στή Μαύρη Θάλασσα. Ὁ γάμος μου εἶχε καταστραφῇ πιά καί πῆρα ἄδεια γιά νά βάλω σέ τάξη τόν ἑαυτό μου.
- Ἐπαίζα ποδόσφαιρο στήν ἀκρογυαλιά, ὅταν συνάντησα ἕνα δεκαεξάρη ἔφηβο, πού ἀργότερα ἐγίνε ὁ ἑραστής μου.
- Πῶς αἰσθάνθηκες τήν πρώτη φορά πού κοιμήθηκες μαζί του;
- Δέν ξέρω πραγματικά. Θυμάμαι, ἀκόμα κι ὅτ' εἶχα κοιμηθεῖ πολλές φορές μαζί του, συνεχίζα ν' ἀρνούμαι νά παραδεχτῶ ὅτι εἶμαι ὁμοφυλόφιλος. Τελικά, οἱ Ρῶσοι, βρίσκονται τόσο κοντά ὁ ἕνας στόν ἄλλον, πού τό νά κοιμηθεῖς μέ κάποιον, δέν εἶναι καί τίποτε ἀφύσικο.
- Πῶς βλέπουν οἱ ἄνθρωποι τήν ὁμοφυλοφιλία;
- Γενικά, μ' ἕναν ἀρνητικό τρόπο. Στή καλύτερη περίπτωση, σάν ἀρρώστια ἢ σάν ψυχολογική ἀνωμαλία. Στή χειρότερη, σάν ἀστικό σύμπτωμα, ἐκφυλισμοῦ ἢ σάν ἐγκλημα.
- Ἡ ὁμοφυλοφιλία τιμωρεῖται ἀπ' τό νόμο, ἔτσι δέν εἶναι;
- Ναί. Οἱ ὁμοφυλόφιλοι ἄντρες — ὄχι γυναῖκες — μποροῦν νά φυλακιστοῦν μέχρι πέντε χρόνια, ἢ ὀκτώ, ἂν ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δύο εἶναι κάτω τῶν 18 χρονῶν.
- Δηλαδή βάσει τοῦ νόμου πού ἔκανε ὁ Στάλιν τό 1934;
- Ναί. Βλέπεις, οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δέν ξέρουν ὅτι κατά τήν περίοδο τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1917 μέχρι τό 1934 ἡ ὁμοφυλόφιλη δραστηριότητα ἦταν ἀπολύτως νόμιμη.
- Ὁ νόμος αὐτός ὅμως ἐφαρμόζεται συχνά; Θέλω νά πῶ, ἐσύ προσωπικά ζεῖς μέ τό φόβο τῆς σύλληψης;
- Φυσικά ναί. Προσέχω. Κάποια ἐπιφυλακτικότητα, ἀρκετή θά ἔλεγα, εἶναι ἀπαραίτητη.

Παρ' όλα αυτά ξέρω μόνο ένα πρόσωπο πού φυλακίστηκε για όμοφυλοφιλία κι αυτό γιατί στήν πραγματικότητα ήταν άντιφρονούντας. Ή άστυνομία χρησιμοποίησε τήν όμοφυλοφιλία του, γιατί αυτό τήν έξυπηρετούσε. Τό ίδιο συνέβη τελευταία σ' έναν ποιητή στό Λένινγκραντ.

— Πόσο συχνά ή άστυνομία ένοχλεί τούς όμοφυλόφιλους;

— Γενικά, απ' ότi υπολογίζω, ή άστυνομία έτοιμάζεται νά κάνει στραβά μάτια, άρκει νά μήν ξεφεύγουμε από τά όρια. Π.χ. πολλοί άνθρωποι, συνεχίζουν τήν όμοφυλόφιλη τους δραστηριότητα κι ή άστυνομία φαίνεται νά τό δέχεται αυτό.

— Οί περισσότεροι όμοφυλόφιλοι συναντιούνται στίς δημόσιες τουαλέτες;

— "Ω! "Όχι. Υπάρχουν πολλά άλλα μέρη όπου μπορεί νά συναντηθεί κανείς. Για παράδειγμα, στή Μόσχα, οί περισσότεροι όμοφυλόφιλοι συναντιούνται γύρω απ' τό θέατρο Μπολσόι κι οί λεσβίες μερικές φορές συναντιούνται στήν πλατεία Μαγιακόφσκι.

— Υπάρχουν όμως καφενεία;

— Καθόλου. Έλάχιστες τέτοιες κοινωνικές διευκολύνσεις παρέχονται σέ όμοφυλόφιλους ή μή. Στό παρελθόν, υπήρχαν καναδυό καφέ, όπου οί όμοφυλόφιλοι μπορούσαν νά συναντηθού. Αλλά μόλις άπόκτησαν τό όνομα, επενέβη ή άστυνομία. Προσωπικά, εγώ, δέχομαι τούς όμοφυλόφιλους φίλους σπίτι μου, αλλά είμαι τυχερός, επειδή έχω διαμέρισμα. "Αν δέν τόχα, θά έκανα ό,τι κ' οί άλλοι. Νά ξεμεροβραδιάζομαι στους δρόμους, ξεδεύοντας τό χρόνο μου, γυρίζοντας τήν πόλη μέ τούς φίλους μου, πού δέν είναι τόσο τρομερό τό καλοκαίρι, γίνεται όμως τό χειμώνα.

— Είπες ότi ήσουν τυχερός πού έχεις διαμέρισμα. Γιατί αυτό;

— Τό οικιστικό πρόβλημα είναι τεράστιο, ειδικά σέ μεγαλoupόλεις όπως ή Μόσχα καί τό Λένινγκραντ. Τά παντρεμένα ζευγάρια πρέπει νά περιμένουν χρόνια όλόκληρα για ν' άποκτήσουν τό κρατικό διαμέρισμα ή πληρώνουν έξωφρενικά ποσά για τήν ύπνοικίαση ενός δωματίου.

— Ένα όμοφυλόφιλο ζευγάρι, μπορεί νά νοικιάσει διαμέρισμα;

— Μέ κανέναν τρόπο. Ούτε ένας έγγενής μπορεί νά έχει διαμέρισμα. Στό σύνολό τους οί φίλοι μου μένουν μέ τούς γονείς τους ή παντρεύονται —έτσι κι άλλοιώς κάθε σεξουαλικός τρόπος ζωής καταστρέφεται.

— Υπάρχουν πολλοί όμοφυλόφιλοι παντρεμένοι;

— "Ω! Ναι. Όπως καταλαβαίνεις γάμοι για περισσότερες άνέσεις, είναι μία πραγματική βιομηχανία εδώ. Σύμφωνα μέ τούς νόμους, σχετικά μέ τόν τόπο διαμονής, για νά ζήσεις σέ μία μεγαλoupόλη, πρέπει ή νά έχεις γεννηθεί εκεί ή νά πάρεις ειδική άδεια παραμονής, γιατί τό άπαιτεί ή δουλειά σου ή άλλοιώς νά παντρευτείς κάποιον πού είναι γραμμένος στα μητρώα της. Έλάχιστοι είναι εκείνοι πού προτιμούν νά ζήσουν σέ μία άπομακρυσμένη έπαρχία, ειδικά αν είναι όμοφυλόφιλοι, γιατί έξω από μεγαλoupόλεις όπως ή Μόσχα, τό Λένινγκραντ ή ή Όδυσσός, είναι σχεδόν άδύνατο νά ζήσεις σαν όμοφυλόφιλος. Έτσι, οί όμοφυλόφιλοι προσπαθούν νά παντρευτούν κάποιον πού ζει σέ μεγαλoupόλη. Μ' αυτόν τόν τρόπο, μπορούν νά ζήσουν σέ διαμέρισμα κι έχουν μία ευκαιρία νά ζήσουν σαν όμοφυλόφιλοι επίσης.

— Τό είδος όμως αυτού του πλασματικού γάμου δέν φέρνει πολλά δυσάρεστα αποτελέσματα — όπως π.χ. άντρες νά ξεγελούν γυναίκες για γάμο ή παντρεμένοι άντρες πού ζουν διπλή ζωή;

— Ασφαλώς ναί. Ή όλη κατάσταση είναι φοβερή. Φυσικά τά χρήματα βοηθούν αρκετά. Αν έχεις χρήματα μπορείς ν' άγοράσεις διαμέρισμα μόνος σου, μέσω κάποιου συνεργατικού προγράμματος, αλλά είναι πανάκριβο.

— Ή κατάσταση είναι ίδια καί για τίς λεσβίες;

— Έχω ένα ζευγάρι φίλες, λεσβίες, πού είναι έραστές, ζουν όμως μέ τούς αξιοσεβαστους γονείς τους. Γενικά, νομίζω, ότi οί λεσβίες βρίσκονται σέ χειρότερη θέση, απ' τούς όμοφυλόφιλους άντρες. Καί στό κάτω-κάτω υπάρχουν ένα-δυό μέρη όπως τό θέατρο καί τό μπαλέτο — όπου ή όμοφυλοφιλία είναι παραδεκτή. Αλλά ό κόσμος απλώς άρνείται νά παραδεχτεί ότi υπάρχουν λεσβίες.

— Έτσι, αν π.χ., ανακαλυφθεί ότi μία γυναίκα είναι λεσβία, θά τής άρνηθούν τήν κηδεμονία του παιδιού της;

— Φυσικά.

— Απ' όσο πρόσεξα, όσο διάστημα βρίσκομαι εδών ή κατάσταση για τίς γυναίκες γενικότερα είναι φοβερή. Έννωω ότi οί γυναίκες δουλεύουν κανονικά, έχουν τό νοικοκυριό, τή φροντίδα των παιδιών καί εξαρτώνται σέ μεγάλο βαθμό από τούς άντρες.

— Λοιπόν, γι' αρκετό καιρό, δέν μπορούσα νά καταλάβω, τί έννοούσες λέγοντας «σεξι-σμός». Θέλω νά πώ ότι δέν υπάρχει τέτοια λέξη στά Ρωσικά κι άκόμα νομίζω ότι υπο-τιμάς τόν πραγματικό βαθμό ισότητας τών γυναικών πού υπάρχει στή Σοβιετική Ένωση. Τώρα άρχίζω νά προσέχω κάποιον άπ' τούς τρόπους πού οι άντρες καταπιέζουν τίς γυναίκες.

— Κάτι πού προσπαθήσαμε νά κάνουμε στή Δύση, στήν όμοφυλόφιλη κίνηση, είναι νά κινήσουμε έναν άγώνα σεξισμού καί σεξουαλικών στερεότυπων ανάμεσα στους όμοφυλό-φιλους. Στή Σοβιετική Ένωση οι όμοφυλόφιλοι ξεχωρίζουν τούς έαυτούς τους σέ θηλυ-πρεπείς καί άντροπρεπείς ή συμπεριφέρονται άνάλογα;

— Ναί. Όπως περιμένεις ν' ακούσεις, οι θηλυπρεπείς άπωθούνται όχι μόνο άπό τούς έτεροφυλόφιλους αλλά κι άπ' τούς όμοφυλόφιλους επίσης. Για μένα είναι άρκετά εύκολο νά πείσω γιά «φυσιολογικός» τόσο πού μερικές φορές ξεχνά πόσο ψεύτικες είναι οι κοι-νωικές συνήκες. Κάποτε όμως πού είχα ένα φίλο πού ήταν άρκετά θηλυπρεπής υπό-φερε άπό μία φοβερή κακομεταχείριση κι όλα τά παρατράγουδα αυτής. Είναι ένδιαφέ-ρον έξάλλου ότι σέ μέρη όπως ή Άρμενία, μόνο ή παθητική όμοφυλοφιλία θεωρείται άνωμαλία.

— Ήξερες ότι στά στρατόπεδα συγκέντρωσης του Στάλιν, σύμφωνα μέ τό βιβλίό «ή μαρ-τυρία μου» του Μαρσένκο, αν κ' ή όμοφυλόφιλη δραστηριότητα ήταν άσυγκράτητη, μόνο οι παθητικοί όμοφυλόφιλοι τιμωρούνταν;

— Ναί, αυτό επιβεβαιώνει τά όσα είπα.

— Έχεις σκεφτεί ποτέ νά «δηλωθείς»;

— Καθόλου. Για ποιό λόγο; Ό κόσμος θά νόμιζε ότι είμαι ή τρελός ή άρρωστος. Θα 'χανα τή δουλειά μου φυσικά κι ή κατάληξη θά ήταν ψυχιατρική κλινική ή καί φυλακή άκόμα.

— Δέν υπάρχει, λοιπόν, πιθανότητα γιά όμοφυλόφιλη κίνηση στή Σοβιετική Ρωσία;

— Καμιά άπόλυτως στό έγγύς μέλλον. Πρώτ' άπ' όλα δέν έχουμε ούτε τό παραμικρό υπόβαθρο κουλτούρας γύρω άπ' τήν όμοφυλοφιλία, όπως υπάρχει στή Δύση π.χ. κι έτσι είναι δύσκολο γιά μäs νά καλλιεργήσουμε ένα οποιοδήποτε πρόσωπο κοινής ταυτό-τητας κι άκόμα λιγότερο γιά τό βαθμό συνειδητοποίησης τής καταπίεσής μας. Δεύτερο, άκόμα κι αν φτιάξουμε μία ομάδα, θά ήταν άδύνατο νά τήν οργανώσουμε, δίνοντας τήν πολιτική χροιά. Στή Ρωσία σήμερα, ή πολιτεία έχει τήν τελευταία λέξη, πράγμα πού δέν συμβαίνει στήν Πολωνία. π.χ. Έτσι, όπως είναι πιθανότερο νά εμφανιστεί στήν Πολωνία μία κίνηση εργατών γιά δημοκρατικό σοσιαλισμό, πρίν άπό 'δω, περιμένω οποιαδήποτε κίνηση γύρω άπ' τή σεξουαλική πολιτική νά εμφανιστεί πρώτα σέ μία άλλη Άνατολική χώρα.



Κείμενο παρμένο άπ' τό «Φυλλάδιο Σοσιαλιστικής Άμυνας στή Δυτική Εύρώπη καί Σοβιετική Ένωση», πού έκδίδει μία ομάδα στά πλαίσια τής εργατικής κίνησης. Τό παρών κείμενο είναι άπό ειδικό τεύχος — αφιέρωμα στή Γυναίκα.



Οι Σεξουαλικές σχέσεις στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας και Σοβιετική Ένωση



Η έννοια της ισότητας στην Ανατολική Ευρώπη, βασίζεται στη διατήρηση και ενθάρρυνση της οικογένειας μόνο και στο ρόλο της γυναίκας σαν μάνας. Έξωσυζυγικές σχέσεις σεξουαλικές και οικογένειες δεν προωθούνται και είναι δύσκολο να βρουν στέγη κλπ. Αν και σε μία χώρα, όπως η Λ.Δ.Γ., η έκτρωση είναι ελεύθερη και επιτρεπτή, αν γίνει τις πρώτες 12 εβδομάδες, κ' η αντισύλληψη επίσης είναι ελεύθερη στις γυναίκες από τα 16 και πάνω, μερικές φορές και κάτω απ' αυτή την ηλικία, οι ολοκληρωμένες σεξουαλικές σχέσεις μένουν σε άσχημη κατάσταση στην Ανατολική Ευρώπη.

Όπως και νάχει όμως, τα τελευταία χρόνια, έχουν εμφανιστεί ενδιαφέρουσες αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη. Ο απελπιστικά ψηλός βαθμός διαζυγίων, μέχρι τώρα έδειχνε την κρυφή κρίση που επικρατούσε στην οικογένεια. Οι «κυβερνητικές» εξηγήσεις για τον υψηλό βαθμό διαζυγίων, αναφέρονται στην κατάρπτωση των γάμων, που γίνονται σε νεαρή ηλικία, οι οικονομικές δυσκολίες, το όξύ οικιστικό πρόβλημα, πολλά παντρεμένα ζευγάρια πρέπει να ζουν με τα πεθερικά τους. Αν κι όλα αυτά είναι αλήθεια, η κυβερνητική εξήγηση πολύ αξιοσημείωτα παρασιωπά την παρακμή των σεξουαλικών σχέσεων μέσα στο γάμο.

Σε μία χώρα, όπως στη Σ.Ε., οι σχέσεις μεταξύ του σέξ και της σεξουαλικότητας παραμένουν σε απελπιστική κατάσταση και δεν συζητούνται δημόσια. Το σέξ αντιμετωπίζεται σαν ένα από τα βασικά ένστικτα, που μπορεί να κανονιστεί και να μορφοποιηθεί. Οι παρακάτω σημειώσεις, είναι από το Zdorove ('Υγεία), ένα λαϊκό περιοδικό υγιεινής, και το σκιαγραφούν αυτό, καθαρότατα.

«Στην εφηβεία (πριν από τα 18-20 χρόνια), η σεξουαλική ζωή, οδηγεί σε γρήγορη κατάρπτωση και κόπωση των σεξουαλικών κέντρων, σεξουαλική ανικανότητα με επακόλουθο τη στειρότητα».

«Οι νέοι, πρέπει να ξέρουν ότι μέχρι τα 22 χρόνια, ο οργανισμός εξελίσσεται αλματωδώς. Η σεξουαλική εγκράτεια, μέχρι εκείνη την ηλικία, βοηθά στη συσσώρευση πνευματικής και φυσικής δύναμης. Όχι μόνο δεν είναι δυσάρεστη, το αντίθετο μάλιστα, συγκεντρώνει ενέργεια και προσθέτει υγιεινή και δημιουργική δουλειά».

Η αντισύλληψη δεν διαφημίζεται και πολύ. Οι συγκρατημένες σχέσεις παρ' ότι μειώνει τη σεξουαλική απόλαυση σε επίπεδο 70% οι νιόπαντρες γυναίκες, που δε θέλουν ν' αποκτήσουν παιδί, πέφτουν σ' άρρωστές μέθοδες αντισύλληψης, επειδή αισθάνονται άμχανία να μιλήσουν γι' αυτό μ' ένα γιατρό. Αυτό πρέπει να συμβάλλει και στον τόσο μεγάλο αριθμό αποβολών.

Αυτή είναι κ' η αρχή διαφοράς των διευκολύνσεων που παρέχονται στην Λ.Δ.Γ. «Κέντρα Παροχής Πληροφοριών», που έγιναν απ' τους οργανισμούς γυναικών του κόμματος για να δίνουν συμβουλές πάνω στα σεξουαλικά προβλήματα και πληροφόρηση σε διαφορετικές μεθόδους αντισύλληψης, είναι ήδη έτοιμα.

Όπως και νάχει όμως, οι συμβουλές είναι κατασκευασμένες για τις παραδοσιακές σχέσεις και δίνονται μέσα στα πλαίσια της διατήρησης ενός ασθενούς γάμου ή οικογένειας.

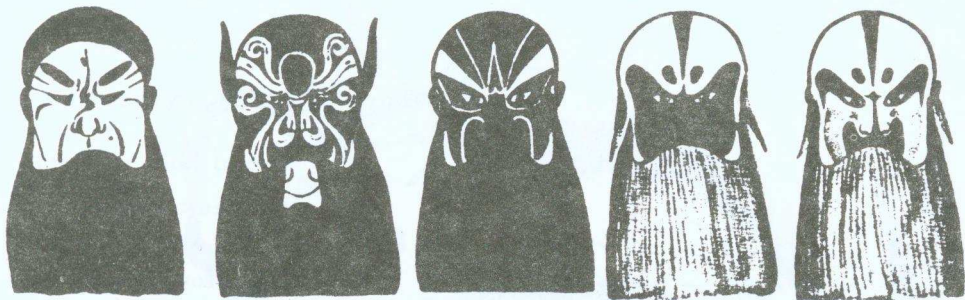
Αν κ' οι προσωπικές έξωσυζυγικές σχέσεις δεν διώκονται, κ' η έννοια της παρανομίας δεν υπάρχει, η πιθανότητα σχέσεων εκτός οικογένειας μόνο, δεν προωθείται καθόλου. Το οικιστικό πρόβλημα κάνει αδύνατη την πιθανότητα εργένηδων να ζήσουν μαζί χωρίς να έχουν παιδιά.

Η επίρροια της γυναικείας απελευθέρωσης στην καπιταλιστική Δύση, έχει επιφέρει στο προσκήνιο διαμάχες γύρω απ' την οικογένεια, τη σεξουαλικότητα και τη φύση της γυναικείας απελευθέρωσης. Η Ανατολική Ευρώπη, δεν έχει την εμπειρία μιάς κίνησης που μπορεί να συγκριθεί μ' εκείνη της Δύσης, αλλά οι σχέσεις κ' οι καταστροφές άρχισαν να εμφανίζονται ειδικά στην Λ.Δ.Γ. με την προσέγγιση της από την τηλεόραση και το ράδιο της Δ. Γερμανίας. Τα γυναικεία περιοδικά δημοσιεύουν άρθρα που έρευνουν τις

σχέσεις ἄρσενικοῦ-θηλυκοῦ, προβλήματα σεξουαλικότητας, συμπεριλαμβανομένων τῆς ὁμοφυλοφιλίας καί τοῦ λεσβιασμοῦ.

Ἡ ὁμοφυλοφιλία, κι ὁ λεσβιασμός, νομιμοποιήθηκαν στή Λ.Δ.Γ. τό 1962, ἀλλά πρακτικά δέν εἶναι παραδεκτά. Θεωροῦνται «ἀφύσικα». Ἡ γενική στάση ἀπέναντι στίς ὁμοφυλόφιλες ἢ λεσβιακές σχέσεις βγαίνουν σάν ἀποτέλεσμα φυσικοῦ ἢ ψυχολογικοῦ μακιγιαρίσματος μᾶλλον, παρά σάν ἐκλογή. Στό Βερολίνο, ὑπάρχουν Γκέϊ Κλάμπς, ἂν καί δέν προωθοῦνται, μιά κ' ἡ μόνη παραδεκτή φόρμα σεξουαλική, εἶναι ἡ ἑτεροσεξουαλική. Τελευταία, διάφορα ἄρθρα στά περιοδικά, δείχνουν μιά κατάπτωση στή δύσκαμπτη στάση ἀπέναντι στή σεξουαλικότητα κι ἔχουν γίνει μιά-δυό προσπάθειες γιά τήν κηδεμονία παιδιῶν ἀπό λεσβίες. Αὐτό ὅμως σέ καμιά περίπτωση, δέν εἶναι διαδεδομένο.

Ἡ Λ.Δ.Γ. κ' ἡ Σ.Ε., συμβολίζουν τά δύο ἄκρα στάσεων ἀπέναντι στό σέξ καί τή σεξουαλικότητα. Οἱ ἄλλες Ἀνατολικές Χῶρες βρίσκονται κάπου ἀνάμεσα. Παρ' ὅλα αὐτά, προοδευτικές ἀλλαγές στή συμπεριφορά ἀνάμεσα στούς νέους ἀνθρώπους ἀκόμα καί στή Σ.Ε., τούς ὁδηγοῦν στήν ἀμφισβήτηση τῶν βασικῶν στάσεων τῆς Πολιτείας ἀπέναντι στή σεξουαλικότητα. Αὐτό, πρέπει νά ὀφείλεται σέ μιά θεμελιώδη ἀναθεώρηση τοῦ ρόλου τῆς οἰκογένειας στήν Ἀνατολική Εὐρώπη, πού τόσο ὀλοκληρωτικά δέθηκε μέ τήν οἰκονομική καί κοινωνική δομή τῆς.



Περί συμβιβασμοῦ

Σκορπίσαμε,

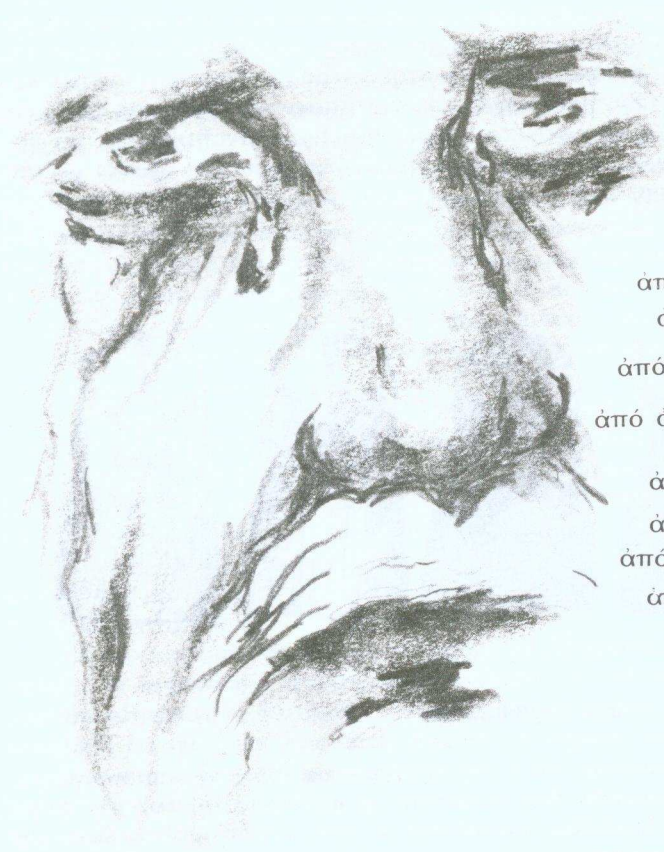
Ὁ Λευτέρης σερβιτόρος στήν Αἴγινα. Μέ κείνη τή γερμανίδα πού τόν καψουρεύτηκε. Ἦταν ἡ πρώτη γυναίκα στή ζωή του. Στό τελευταῖο γράμμα μου ἔγραφε ὅτι θρῆκε στοργή κοντά της, κατάλαβε ὅτι δέν εἶναι ὁμοφυλόφιλος. «Ἄν δέν δοκιμάσεις κάτι, μήν τό ἀπορρίπτεις». Μοῦ τό ὑπογράμμισε.

Ὁ Σάκης πεινάει στήν Κρήτη. Ἐνα δεκαεννιάχρονο ἀγόρι. Κάνει σπάνια ἔρωτα, freak μέ ἔντονα ἀπωθημένη τήν δοτῇ ὁμορφιά τοῦ-ἄτριχου ἔφηβου. Θέλει νά κάνει ἀποτρίχωση γιά νά μετράει περισσότερο. Ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ὁμοφυλόφιλος. Τό παίζει σέ πύθγαλμένους. «Σ' ἀγαπῶ» τούς λέει καί τόν ἀγαποῦν, γιατί τό θέατρό του εἶναι ἡ ἐκφραση τῆς ἀπελευθέρωσης. Καί ἀράζει. Τά τρώει κι αὐτός μέ τόν τρόπο του. Τώρα στίς παρέες τῶν φρικιῶν τί νά φάει; Ὅλοι πεινᾶνε. Καμιά τζούρα μαῦρο. Μουσική. Τήν ψιλοβρίσκε. «Δέν ἔχω ἄτομα ρέ πούστη», ἐπαναλαμβάνει διαρκῶς.

Καί ἡ γῶ νά πλανιέμαι διαρκῶς ἀνάμεσα Πλάκα καί Σταθμό Λαρίσης μέ τά ὑπαρξιακά μου νά μέ τρελλαίνουν. Σέ ποιόν νά τήν πέσεις; Οἱ ὁμορφες ἀδελφοῦλες τό ἔχουν δεῖ ἀλλοιῶς τό θέμα. Τούς προτείνεις ἔρωτα κ' ἡ ἀπάντηση: Πλακομούνη θά κάνουμε χρυσή μου. Βρές κανά τεκνό καί ξύρισε αὐτά τά μούσια ἂν θές νά δεῖς ψωλή στά μπούτια σου. Εἶναι σκληρή ἡ πιάτσα μέ τούς κανόνες τῆς. «Μόνος ἦσουν πάντα σάν κρυφή μπαλάντα» μοῦ σιγοτραγοῦδαγε ἡ Λαλά σέ μιά συζήτηση. Τό εἶχε συνειδητοποιήσει καί τό ζοῦσε. Πῶς νά τό παίξεις; Μέ ποιούς νά συμβιβαστεῖς; Πού γυρνᾶνε οὐρές ὀλόκληρες στά οὐρητήρια καί βλέπουν; Πού στήνονται στά πάρκα καί προκαλοῦν μόνο γιά ἕνα χύσιμο; Πού φτιάχνουν ἐκείνους τούς γλυκανάλατους δεσμούς, ὅπως τούς λένε, πού βρωμᾶνε μικροαστικότητα, σέ κάθε τους ἐκδήλωση; Ἀσε τό Αἰγάλεω, τή γειτονιά μου δηλαδή. Ἐπαρκή καμιά. Ἐργατοπαιδα σοῦ λέει. Μόλις σέ καταλάβουν σέ κρᾶζουν ἢ σέ ἀποφεύγουν. Ποιός χώρος θά μέ δεχτεῖ; Ἡ μοναξιά λοιπόν πού σέ μεταμορφώνει κοινωνικά σέ ἀδελφή; ἢ τό ψάξιμο; Ὁχι, ὄχι. Παραιτοῦμαι!

ΠΑΡΑΝΟΕΙΔΕΙΣ ΨΥΧΩΣΕΙΣ

κοινῶς χασικλίδια ξενερώματα καί ἄλλα τινὰ ἐμετικά παράλογα



Ἐάν τό παίζεις

ἀπό freak ἕως sic.

ἀπό ἐγωκεντρικός ἕως ἐκκεντρικός

ἀπό De Sant ἕως El Greco

ἀπό «ψάχνω» ἕως Zen

ἀπό Dada ἕως Sourealisme

ἀπό ἀναρχία ἕως σχιζοφρένεια

ἀπό «ἀγάπα» ἕως «ἀγάπη»

ἀπό κακός ἕως καλός Δίδυμος

ἀπό Ἄννα ἕως κοντή*

ἀπό Ἀθήνα ἕως Ἀθήνη
παραιτήσου

σκέψου ὅτι :

Τὰ παιδιὰ μέ τὰ μαλλιά καί μέ τὰ μαύρα Marlboro ἀγαποῦν ἐν μέρει τὸν κον Διογένη
Χρησιμοποιοῦν τοὺς παρανοϊκοὺς συμβολισμοὺς τοῦ ναρκισσισμοῦ τους.

«Κάθε τρελλό παιδί ἔχει στὸ χέρι φιλί τῆς Παναγίας κ' ἓνα μαχαίρι»

«μέσ ἀπ' τὴν λήθη θ' ἀναδυθοῦν φάσματα λέξεις σάν κι αὐτές:

Πορνεία, φυματίωση, ἀποκλεισμός, ὄχι ἄλλες

γιά σὰς τοὺς σβέλτους καί γέρους, γιά δές,

ὁ ποιητής ἔγλυψε μέ τὴ γλώσσα τῶν πλακάτ

τίς φθισικές ροχάλες»

Συνήθως τό παίζουν «Σωτήρια» καί μὴ φανταστεῖτε τό Ἀντιφυματικό νοσοκομεῖο, οὔτε
τὴν Μπέλλου. Πρόκειται γιά ... ἀδελφές!

Μερικοί τό παίζουν 'Αλαίν Ντελόν, άλλοι άλλα άντ' άλλων.
Η Εύγενία παίρνεται μέ αδελφές για νά αισθάνεται εύγενής.
* Τό πολύ τό Άννα- Άννα κάνει τό παιδί Μπανάνα
* Τό πολύ τό νάνα-νάνα κάνει τό παιδί Μπανάνα

Μετά τιμής
Μηδενιστής της μάζας
εις την αρχαίαν τραγωδίαν $E=mc^2$
Μή φοβάστε. Φόβος πόθος.
'Η καλή μέρα
από τό πρωί.



Υ.Γ.

Άφιερωμένο σέ όσους επιχειρήσουν αυτόκριτική άφου παρακολουθήσουν τόν έκφραστικό άντίποδα των ταινιών Sweet movie του Makavejef και Salo του Pier Paolo Pasolini.

Ἡ Ψυχιατρικὴ καταστολὴ στὶς Ἀνατολικὲς Χώρες



... Καὶ γιὰ νὰ ἐξασφαλιστῇ τὸ πέρασμα τῆς κοινωνίας σὲ ἓνα ἀνώτερο ἐπίπεδο ἀνάπτυξης θὰ πρέπει νὰ φυλακιστοῦν οἱ γάτωθι σύντροφοι....

Ἐπάρχουν στὴ Ρουμανία κοινωνικὲς δυνάμεις κατάλληλες νὰ θέσουν σὲ κίνδυνο τὸ σοσιαλιστικὸ μας σύστημα; Πιστεύω ὄχι.

Φυσικὰ ὑπάρχουν ἀκόμη μερικοὶ τρελλοὶ καὶ θὰ ὑπάρχουν πάντα. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς τρελλοὺς ἡ σοσιαλιστικὴ κοινωνία μας διαλέγει ὅλα τ' ἀπαραίτητα μέσα περιλαμβανόμενου καὶ τοῦ ζουρλομανδύα».

Λόγος τοῦ Νικολαΐ Τσαουσέσκου σὲ συγκέντρωση φοιτητῶν τὸν Ὀκτώβρη τοῦ '68 στὸ Βουκουρέστι

Η ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

(Μὲ βάση τὸ κείμενο τοῦ Alexandre Pobradinek στὸ Alternative 6)

Ἡ πολιτικὴ τῆς ὑφους πού διακηρύχθηκε ἀπὸ τὴ Σοβιετικὴ Κυβέρνηση, δὲν σήμαινε τὴν πραγματικὴ μείωση τῆς καταπίεσης. Ἀπλὰ ἡ καταστολὴ ἄλλαξε ἐνδυμα ἀλλὰ σὲ καμιά περίπτωση περιεχόμενο.

Τὰ τελευταῖα χρόνια παρασταθῆκαμε μάρτυρες μιᾶς μείωσης τῶν δικῶν, πού νομικὴ βάση τὰ ἄρθρα 64-72 καὶ 190-1 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα τῆς ΕΣΣΔ, ἐπέβαλαν ἐγκλεισμό τῶν κατηγορουμένων σὲ εἰδικὰ Ψυχιατρικὰ Νοσοκομεία. Εἶναι ὁλοκάθαρο, πὼς αὐτὴ ἡ διαπίστωση δὲν ἀξίζει παρὰ μόνο γιὰ τὶς περιπτώσεις πού ὑπόπεσαν στὴν ἀντίληψή μας. Στὴν πραγματικότητα, ἡ ἄπεραντοσύνη τῆς χώρας μας κ' ἡ παντελὴς σχεδὸν ἔλλειψη ἀξιόπιστης πληροφόρησης, δὲν ἐπιτρέπουν τὴ διάθεση σοβαρῶν στατιστικῶν.

Στὶς μεγάλες πόλεις, πού ὑπάρχουν ξένοι ἀνταποκριτές, διαπεπιστευμένοι, οἱ ἀρχές προτιμοῦν νὰ μὴν ὀργανώνουν δίκες πού θὰ διακινδύνευαν νὰ γίνῃ μεγάλος θόρυβος. Ἀντίθετα, στὴν ἐπαρχία ἀπ' ὅπου ἡ πληροφόρηση δὲν φτάνει οὔτε στοὺς ξένους ἀνταποκριτές, τέτοιες περιπτώσεις εἶναι πάντα πιθανές κ' ἡ μείωση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν υποθέσεων πού ἀφοροῦν τὴν εἰσαγωγὴ τῶν διαφωνούντων σὲ εἰδικὰ ψυχιατρικὰ νοσοκομεία, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἐμφανής.

Στὴ Σοβιετικὴ Ἔνωση, ὅπως καὶ σὲ ἄλλες ἀνατολικὲς χώρες, τὰ ψυχιατρεῖα χωρίζονται σὲ Γενικά καὶ Εἰδικά. Τὰ τελευταῖα περιποιοῦνται «εἰδικούς» ψυχασθενεῖς (ὅπως πολιτικοὺς καὶ ἄλλους διαφωνούντες), ἔχουν αὐστηρότερο ἐσωτερικὸ κανονισμό ἀκολουθοῦν πιο σκληρὴ «θεραπευτικὴ» ἀγωγή καὶ στηρίζονται σὲ εἰδικὸ νομοθετικὸ πλαίσιο.

Ἄν ἀφήσουμε κατὰ μέρος τὸ πρόβλημα τῶν δικῶν, πρέπει νὰ ὑπογραμμίσουμε ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τῶν διαφωνούντων σὲ ΓΕΝΙΚΑ ψυχιατρικὰ νοσοκομεία **αὐξήθηκε σημαντικά**. Γιατί, τὸ κλείσιμο σὲ γενικὸ ψυχιατρεῖο, μπορεῖ νὰ γίνῃ χωρὶς καμιά δικαστικὴ ἀπόφαση, πράγμα πού δίνει στὶς Σοβιετικὲς ἀρχές **μεγάλες δυνατότητες αὐθαιρεσίας**. Παρατηροῦμε ἐπίσης σ' αὐτὰ σκληρυνση τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, καὶ αὐστηρότερη ἐφαρμογὴ ἱατρικῶν μέτρων, ὅπως στὰ νοσοκομεία τῶν Alexandron καὶ Kachtchenko στὴ Μόσχα.

Είναι εκπληκτικό τό φάσμα των αιτίων που μπορεί να οδηγήσουν ένα άτομο στο ψυχιατρείο. Ο έγκλεισμός δεν εφαρμόζεται μόνο για τούς διαφωνούντες, αλλά για όλους, όσους για διαφορετικές αιτίες χαρακτηρίστηκαν ενοχλητικοί απ' τις τοπικές αρχές.

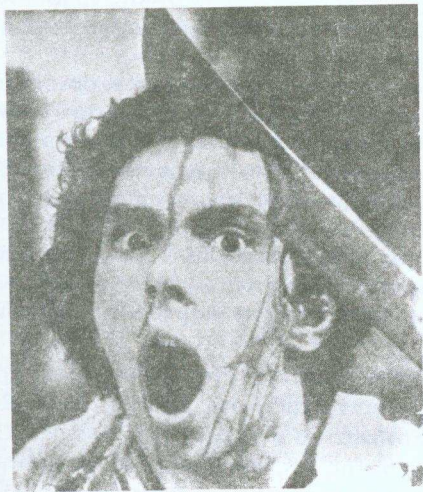
Οι μέθοδοι της ψυχιατρικής βρίσκουν πεδίο εφαρμογής και μέσα στις προσωπικές διαμάχες των γραφειοκρατών. Σύμφωνα με μαρτυρία προσώπου που εργάζεται σε ψυχιατρική υπηρεσία στη Μόσχα, μερικές φορές προχωρούν και στο κλείσιμο σε ψυχιατρείο ανώτερων υπάλληλων, συμπεριλαμβανομένης και της Κ.Ε. του Κομμουνιστικού Κόμματος και του υπουργικού συμβουλίου απ' αυτούς που έχουν ανταγωνιστικά συμφέροντα. Είναι φανερό, ότι μετά τό πέρασμα απ' τό νοσοκομείο, δεν μπορεί να συνεχιστεί μία πολιτική σταδιοδρομία.

Η ταξική πάλη, είναι ένας άλλος λαμπρός τομέας που εφαρμόζεται ή τιμωρητική ιατρική. Με δεδομένο τό χαμηλό επίπεδο των μέτρων ασφάλειας, στη σοβιετική βιομηχανία είναι πολλές οι περιπτώσεις ανικανότητας για εργασία. Τά συνδικάτα έχοντας σαν αρμοδιότητά τους τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις, καταβάλλουν αυτά τις αποζημιώσεις στις περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων.

Αλλά ερχόμενοι σε συμφωνία με τη διοίκηση των εργοστασίων και με σκοπό την εξοικονόμηση δημόσιου χρήματος, τά συνδικάτα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να μὴν πληρώσουν αποζημιώσεις. Οι εργάτες που έπεσαν θύματα επαγγελματικής ασθένειας που συνεπάγεται μερική ή όλική ανικανότητα, υπόκεινται υποχρεωτικά σε ψυχιατρική εξέταση. Δεν γνωρίζουμε πώς ακριβώς γίνεται ή συμφωνία μεταξύ γιατρών και διοίκησης, αλλά μία μερίδα απ' αυτούς τούς απόμαχους βγαίνουν διανοητικά άρρωστοι. Μ' αυτό τόν τρόπο μειώνουν τόν αριθμό των επαγγελματικών ασθενειών* και εξοικονομούν τούς πόρους για τήν πραγματοποίηση των οικονομικών πλάνων.

Ο τιμωρητικός μηχανισμός της ψυχιατρικής χρησιμοποιείται ευρύτατα για καθημερινές υποθέσεις. Άς υπογραμμίσουμε τις αίσχρες ψυχιατρικές πραγματογνωμοσύνες σε περιπτώσεις κληρονομιάς κι άλλες μή πολιτικού χαρακτήρα, με τη συνδρομή δωροδοκούμενων γιατρών. Ένας από τούς τρόπους για ν' απαλλαγείς από ένα ανεπιθύμητο ανταγωνιστή στη δουλειά ή τό γείτονα του κοινοτικού διαμερίσματος είναι να δηλώσεις πώς είναι διανοητικά άρρωστος και αντιπροσωπεύει δημόσιο κίνδυνο. Προφανώς, για να κλέψεις έναν ύγιη σε ψυχιατρείο χρειάζεται σύνδεσμος με τούς ψυχιάτρους να δώσεις χρήματα ή να «έξυπηρετήσεις» κάποιον. Ήδη τό '63, όταν ο V. Tarsis κλείστηκε σε ψυχιατρείο, οι γιατροί έψαξαν να μάθουν τί διαφωνίες είχε με τούς διπλανούς του και δεν διαβεβαιώθηκαν παρά μόνο όταν έμαθαν πώς ήταν συγγραφέας.

Είναι γνωστή επίσης ή περίπτωση όπου γιατροί έκλεισαν σε ψυχιατρείο συνάδελφούς γιατί είχε δηλώσει πώς θά τούς ανέφερε για επαγγελματική άμέλεια (πέθανε μετά ήν θεραπεία).



Φαίνεται πώς ή σαδιστική φαντασία της γραφειοκρατίας, δεν έχει τό όριο της. Άξίζει όμως να τονίσουμε, πώς πρωτοπόρα δύναμη στην χρησιμοποίηση για πολιτικούς (με τήν ευρύτερη έννοια) λόγους), στάθηκαν οι Η.Π.Α. Η ιατρικοποίηση (με φάρμακα και ηλεκτροσόκ), της ψυχιατρικής καταστολής, είχε επιβληθεί στις ΗΠΑ από τις αρχές της δεκαετίας του '60, τή στιγμή που αυτά τά μέτρα στην ΕΣΣΔ, γενικεύτηκαν μόνο στα μέσα της δεκαετίας του '70.

* Άλλοιώνονται έτσι οι στατιστικές, πράγμα που χρησιμοποιείται για προπαγανδιστικούς λόγους.

Ίατρικοποίηση της καταπίεσης

Οί έσωτερικοί κανονισμοί στά ειδικά ψυχιατρεία, παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον. Ο γενικός προσανατολισμός τών αλλαγών πού συντελέστηκαν αποβλέπει στή μείωση τών γενικών κατασταλτικών μέτρων καί σέ αύξηση τής Ίατρικής καταπίεσης. Έτσι τό '53 σ' ένα ειδικό ψυχιατρείο του Λένινγκραντ, σχεδόν κανείς δέν υπόκειταν σέ θεραπεία, πράγμα σπανιότατο σήμερα. Έχουμε μαρτυρίες όπως αυτή τής Natalia Gorbanévskaja πού αναφέρει ότι στο ψυχιατρείο του Kazan, δέν υπάρχει ούτε ένας πού νά μήν υπόκειται σέ θεραπεία. Τά επίσημα δεδομένα πού αναφέρονται στήν αύξηση του αριθμού τών εισερχόμενων σέ γενικά ψυχιατρεία, επικυρώνουν αυτά πού πιστεύουμε γιά τίς σύγχρονες τάσεις τής ψυχιατρικής καταστολής. Η επίβλεψη στά γενικά ψυχιατρεία είναι σίγουρα πιο «μαλακιά» απ' ό,τι στά ειδικά, αλλά αντίθετα δέν υπάρχει διαφορά στο επίπεδο τής θεραπείας.

Οί αρχές δέν ίκανοποιούνται πλέον μέ τό ν' απομονώσουν τούς διαφωνούντες, αλλά γυρεύουν μέ τή βοήθεια τών φαρμάκων νά τούς καταστρέψουν σάν άτομα ή νά τούς αποθαρρύνουν όριστικά.

Τά γενικά ψυχιατρεία, παρουσιάζουν πολλά πλεονεκτήματα γιά τίς σοβιετικές αρχές. Όπως τονίστηκε γιά νά κλειστεί κάποιος εκεί δέν χρειάζεται απαραίτητα δικαστική απόφαση, πράγμα πού επιτρέπει στίς αρχές ν' αποφεύγουν τίς δίκες. Πρέπει νά υπενθυμίσουμε πώς γι' αυτό τό σκοπό, δημοσιεύτηκαν οδηγίες από τό Ύπουργείο Έσωτερικών καί Υγείας, αναφερόμενες στήν άμεση εισαγωγή τών «ασθενών» πού αντιπροσωπεύουν κίνδυνο γιά τή δημόσια ασφάλεια.

Κοντολογής, άν παλιότερα γιά νά παρθούν μέτρα απομόνωσης, επιβάλλονταν απόφαση του εισαγγελέα, μία προηγούμενη έρευνα, δικαστική απόφαση, οί συνεχείς παρακλήσεις καί επεμβάσεις του κόμματος κ' οί ανώτερες δικαστικές άγωγές σήμερα, τό ζήτημα τής εισαγωγής σέ Γενικό Ψυχιατρείο πού απαρέσκει στίς αρχές μπορεί νά διευθετηθεί μ' ένα τηλεφώνω ανάμεσα στον εισαγγελέα, τόν υπεύθυνο του ύπουργείου Έσωτερικών ή τής Κ.Γ.Β. καί τόν αρχιψυχίατρο τής περιοχής.

Γεννημένος τό '46, είναι σήμερα 34 ετών. Γιατρός στά 23 του ο Semion Glouzman ειδικεύτηκε στήν Ψυχιατρική. Δυό χρόνια αργότερα άρνήθηκε νά δουλέψει σέ ειδικό ψυχιατρείο, όπου υπήρχαν διαφωνούντες. Από τότε, συνάντησε τεράστιες δυσκολίες νά βρεί σταθερή εργασία ανταποκρινόμενη στίς δυνατότητές του.

Τό '71 πραγματοποίησε άνωνυμα μαζί μέ 2 συνάδελφους του μία αντι-πραγματογνωμοσύνη γιά τό στρατηγό Grigorenko, αποκαλύπτοντας τήν επιστημονική αίσχρότητα τών ψυχιάτρων του Ίνστιτούτου Serbski. Αυτό τό ντοκουμέντο, κυκλοφόρησε στον παράνομο τύπο. Αφού χαρακτηρίστηκε σάν συνεργάτης του Παράνομου Τύπου απ' τίς Σοβιετικές αρχές, ο Glouzman καταδικάστηκε τό '72 σέ 7 χρόνια άναγκαστικής εργασίας καί 3 χρόνια εξορίας επίσημα, επειδή κατείχε παράνομα έντυπα, αλλά ουσιαστικά επειδή είχε πραγματοποιήσει αυτήν τήν πραγματογνωμοσύνη.

Φυλακισμένος στο στρατόπεδο Πέρμ, αντίστέκεται σέ κάθε συμβιβασμό καί συνεχίζει τή μάχη γιά τ' ανθρώπινα δικαιώματα, καί τήν υπεράσπιση τών συναγωνιστών του στρατόπεδου μέ τίμημα τήν υγεία του. Τό '74, μαζί μέ τόν Vladimir Boukovski, γράφει ένα έγχειρίδιο ψυχιατρικής, γιά τή χρήση τών διαφωνούντων, πού παραμένει ή βασική μαρτυρία πάνω στίς καταχρήσεις τής ψυχιατρικής γιά πολιτικούς λόγους στή Σοβιετική Ένωση.

Πολύ αδύνατος μετά τήν έξοδο απ' τό στρατόπεδο μεταφέρθηκε τό '79 στή Σιβηρία όπου βρίσκεται 3 χρόνια. Τώρα, έχουμε πολύ σοβαρούς λόγους νά φοβόμαστε μήπως καταδικάστηκε έκ νέου εξαιτίας τής αλληλεγγύης πού πάντα δείχνει ενεργά στα θύματα τής καταπίεσης.

Ο ούκρανός επιστάτης-άνθρακωρύχος Klebanov, έγινε γνωστός στή Δυτική Εύρώπη, όταν στίς 25 Νοέμβρη του '77, έδωσε μία άνεπίσημη συνέντευξη στή Μόσχα, όπου άνακοίνωνε τήν ίδρυση ενός ανεξάρτητου εργατικού Συνδικάτου στή Σοβιετική Ένωση. Ο Klebanov, πρώτος έμπνευστής καί κύριος έμψυχωτής αυτής τής προσπάθειας, συνάντησε άπειρες φορές τήν αντίδραση τών Αρχών, αντίδραση πού κορυφώθηκε μέ τήν παραπομπή του γιά ψυχιατρική εξέταση. Η έπιτροπή έγκρίτων σοβιετικών ψυχιάτρων πού συστάθηκε γιά νά έπιτηρεί τίς συμφωνίες του Έλσίνκι πάνω στα ανθρώπινα δικαιώματα, αποφάνθηκε ότι ο Klebanov, δέν είναι ψυχικά άρρωστος, αλλά άπλά οί πολύχρονης πολιτικές διώξεις τόν έχουν κάνει νευρικό. Οί άπόψεις τής έπιτροπής δέν στάθηκαν σωτήριες ούτε γιά τόν Klebanov (πού κλείστηκε στο ψυχιατρείο Δνειπεροβοστόκ), ούτε γιά τήν έπιτροπή.

Γεννημένος στο Βουκουρέστι τό '34, είναι ψυχίατρος. Συντάκτης πολλών άρθρων που δημοσιεύτηκαν στο φιλολογικό ρουμάνικο τύπο και 2 βιβλίων.

«Εισαγωγή στην Ψυχοθεραπεία» και «Στύλ και άτομο», που εκδόθηκαν τό '75 στο Βουκουρέστι.

Τόν 'Οκτώβρη του '76, καταφέρνει νά δημοσιεύσει στο περιοδικό «Viata Romanaeska» (No 10, σελ. 40-44), ένα άρθρο για τούς κινδύνους της «ύπερψυχιατρικής», δηλαδή της ψυχιατρικής που χρησιμοποιείται σάν μέσο καταστολής. Στίς 2 Μάρτη, στέλνει ένα γράμμα συγκατάθεσης (έπιδοκιμασίας), στον Paul Goma, καί υπόσχεται νά τόν υποστηρίξει στίς ενέργειες που ανάλαβε για τό σεβασμό τών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Παρακολούθησεις άμεσες, ανακρίσεις, έρωτηματολόγια, άπειλές κλπ.

Στίς 2 'Απρίλη παραιτείται από καθηγητής καί γιατρός, όταν κατά τή διάρκεια συγκέντρωσης σταλινικού τύπου, κατηγορήθηκε από 11 όμιλητές, χωρίς ούτε στιγμή νά μπορέσει νά πάρει τό λόγο. Λίγο άργότερα, άπειλήθηκε νά κατηγορηθεί σέ μιά δίκη για δυσφήμιση ενάντια στην πολιτική άστυνομία στην Securitate.

Η σταθερότητά του, οί έπεμβάσεις ένώσεων δυτικών ψυχιάτρων, συντέλεσαν ώστε οί Ρουμάνικες άρχές νά του δώσουν διαβατήριο άποδημίας. Σήμερα είναι έγκαταστημένος στην Έλβετία.

Σόφια — Τό Ψυχιατρείο του 4ου km

Στή Βουλγαρία υπάρχουν 7 ψυχιατρικές κλινικές, για τίς όποιες μιλάει ή Διεθνής Άμνηστία στίς έτήσιες εκθέσεις της: Σόφια, Kourilo, Biala, Svogue, Zovetch, Selviev, Soukhodol.

Η πλειοψηφία τών πολιτικών κρατούμενων βρίσκονται στην «κλινική του τέταρτου χιλιόμετρου» κοντά στή Σόφια. Είναι από τά πιο σημαντικά άσυλα, που βρίσκονται στή Βουλγαρία. Κατασκευή του '44, βρίσκεται στά περίχωρα της βουλγάρικης πρωτεύουσας, χωρίς κανένος είδους σύγχρονο έξοπλισμό, καί μέ έλλειπέστατες συνθήκες ύγιεινής. Χωρίζεται στο νευρολογικό καί ψυχιατρικό τμήμα.

Ένα μέρος του ψυχιατρικού τμήματος περιποιείται τούς «πνευματικά άρρωστους» κρατούμενους, καθώς καί πολίτες, που περιμένουν νά δικαστούν καί πάνω άπ' όλα φυλακισμένους από τήν κεντρική φυλακή της Σόφιας. Αύτή ή ύπηρεσία (20 κρεβάτια), διευθύνεται από τόν καθηγητή Petro Dantchev, ενεργό μέλος του κόμματος καί πούχει κάνει γρήγορα καριέρα χάρη στίς δυναμικές γνωριμιές. Διευθύνει επίσης τό ψυχιατρικό νοσοκομείο του Kourilo. Τό προσωπικό περιλαμβάνει 4 νοσοκόμους καί 4 στρατιωτικούς. Οί τελευταίοι κάτω από τίς μπλουζες τους φορούν ένα είδος κλόμπ, που δέν διστάζουν νά χρησιμοποιούν. Στούς άσθενείς, δίνουν φάρμακα βουλγάρικης καί σοβιετικής κατασκευής όπως Chlorisine καί Diserine καί τούς κάνουν τακτικά ήλεκτροσόκ. Η ύπηρεσία αύτή περιλαμβάνει 4 τομείς: 2 για άντρες καί 2 για γυναίκες.

Ο πρώτος άνδρικός τομέας, περιλαμβάνει τίς χαρακτηριζόμενες «λιγότερο σοβαρές» περιπτώσεις, για νά τό πούμε ξάστερα, τούς πολιτικούς κρατούμενους που έχουν αρχίσει νά υποχωρούν. Στο δεύτερο τομέα, υπάρχουν 3 Κανονισμοί. Ο λιγότερο άυστηρός, ό άυστηρός κ' ό πολύ άυστηρός. Στο «λιγότερο άυστηρό», οί έγκλειστοι μπορούν νά βγούν μέ άδεια, νά πάνε κινηματογράφο καί γενικά νά μετακινούνται σχετικά εύκολα. Στόν «άυστηρό» καμιά άδεια δέν δίνεται για τηλεφώνημα, για γράψιμο, για επικοινωνία διά μέσου τών παραθύρων, κλπ. Στο «πολύ άυστηρό», οί έγκλειστοι υποβάλλονται σέ συνεχή παρακολούθηση καί κάθε έπαφή μέ τόν έξωτερικό χώρο είναι άπαγορευμένη. Η «θεραπεία», εκεί γίνεται μέ διάφορα νευροληπτικά καί ήλεκτροσόκ. Κωμικοτραγική είναι ή περίπτωση του Tchavdar Nocilov, δημοσιογράφου στην «Οικονομική Ζωή». Τό λάθος του: Είχε συμβουλευσει τούς άναγνώστες του νά μήν άποταμιεύουν εξαιτίας του πληθωρισμού. Στά 30 του χρόνια είναι άποτελειωμένος.

Στή Βουλγαρία, ή ψυχιατρική «διάγνωση», στηρίζεται σέ μιά σειρά δοκιμασίες (tests), ένα από τά όποια τό λεγόμενο «Αμερικάνικο test», περιλαμβάνει 150 έρωτήσεις του τύπου:

— Σέ ποió στάδιο βρίσκεται ή ανάπτυξη της κοινωνίας μας;

— Πιστεύετε στο Θεό;

— Είναι δυνατό ένας υπάλληλος του Υπουργείου Έσωτερικών, νά κλέψει;

— Έχετε ψυχιατρική άσθένεια; (Είναι ή τελευταία καί πιο έκλεπτυσμένη έρώτηση για τούς πολιτικούς κρατούμενους) : Άν πούν «ναί», είναι άυταπόδεια άσθενής. Άν πεί «όχι», πάλι είναι, γιατί ποιός τρελλός παραδέχεται ότι είναι τρελός; Αυτό που πρέπει νά προτιμήσει είναι «Δέν ξέρω».

DADA συνθήματα στους δρόμους της 'Αθήνας.

Πόλεμος πατήρ πάντων ('Ηράκλειτος)

Ρ.Ε.Μ. Μιά συζήτηση

(Β' μέρος)

1. Όλοι μαζί νά μή μείνει κανείς. Πόλεμος.
2. Στο όνομα του διεθνισμού κηρύσσουμε το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.
3. Πόλεμος — Ειρήνη — Όμορφιά.
4. Στ' ἄρματα — στ' ἄρματα Όμέρ Βρυώνη
5. Μὲ τὰ λεφτά πού μᾶς στοιχίζει ἡ εἰρήνη θά κάνουμε ἕναν πρώτης τάξεως πόλεμο.
6. Ἡ εἰρήνη μᾶς χώρισε, ὁ πόλεμος θά μᾶς ενώσει.
7. Κάθε στίτι καὶ στρατόπεδο — κάθε αὐλή καὶ πυροβολεῖο — κάθε λουλουδι καὶ μπαζούκας.
8. Ὁ πόλεμος εἶναι εὐλογία θεοῦ.
9. Ἡ Ἁγία Βαρβάρα πολεμαεῖ.
10. Κάνε πόλεμο, μπορεῖς.
11. Φτιάξε καὶ σὺ ἕνα δούρειο ἵππο.
12. Πλέχτε τὸ σατέν τοῦ στρατιώτη
13. Τὰ Persing καὶ τὰ Κρουζ θά δώσουνε τὴ λύση.
14. Οἰκόπεδα στὴν πρώτη γραμμὴ μὲ φῶς, νερό & θάνατο.
15. Καφτε τὴν πιπα τῆς εἰρήνης
16. 20 Νεκροὶ τὴν πρώτη μέρα τοῦ πολέμου. ΝΤΡΟΠΗ! Στὴν Ἑλλάδα εἶχαν περισσότερους στὴ χριστουγεννιάτικη ἐξοδὸ.
17. Ἡ φιλία-φιλία κ' ὁ πόλεμος-πόλεμος.
18. Τον πόλεμο δὲν τον κάνουν αὐτοὶ πού ἀπολαμβάνουν λιγότερο.
19. Διήμερες ἐκδρομές στο μετωπο. (Τίμες λογικές) Φαί — ποτο — θάνατος δωρεάν. Εκτελέσεις καθὲ Τριτῇ & Σάββατο, στὴν πλατεία πεσόντων χριστουγεννιάτικης ἐξοδου. Ὡραι: 3 μ.μ. ἄντρες, 5 μ.μ. γυναῖκες, 7 μ.μ. ἄντρες & γυναῖκες. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθεῖτε στα τοπικά πολεμικά συμβούλια.
20. Παρτε τον πόλεμο στα χέρια σας. Καθε γειτονία το συμβουλίο της.
21. Τερμα ὁ ψυχρὸς καιρὸς γιὰ θερμὸ πόλεμο
22. Προτιμάτε τὰ ντοπία οπλά. Σκοτώνουν καλά.
23. Βομβες — βομβες — βομβες νετρονίου, ουρανίου, θείου, ραδίου, εἶναι ὅλες βομβες τοῦ Κυρίου.
24. Φοβούνται τον πόλεμο, ὅσοι δὲν τον ξέρουν.

Πῶς ἡ προσπάθειά σας ὀριοθετεῖται ἀπέναντι στίς ἀντίστοιχες ἐμπειρίες καὶ προσπάθειες τοῦ ἐξωτερικοῦ;

Ποιά θεωρεῖται σάν σημεῖα σύγκλισης καὶ τοῦ διαφοροποιεῖστε σέ σχέση μὲ τίς ἀντίστοιχες ὁργανώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ;

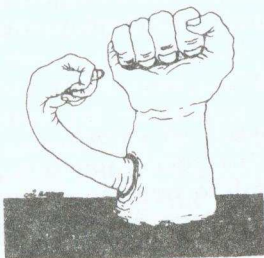
ΑΠΑΝΤΗΣΗ : Τὴν ἀπάντησή μας θά τὴν χωρίσουμε σέ δύο κομμάτια: Τὸ πρῶτο ἀναφέρεται στο ριζοσπαστικὸ κίνημα. Τὸ δεύτερο ἀφορὰ τὸ ἐλευθεριακὸ. Καὶ στὰ δύο κομμάτια πρῶτα θά περιγράψουμε σέ ἁδρές γραμμές τὰ χαρακτηριστικὰ τους καὶ ἔπειτα θά προσδιορίσουμε τίς συμφωνίες ἢ τίς διαφωνίες μας.

(Α) ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Σάν ριζοσπαστικὰ κινήματα θεωροῦμε αὐτὰ πού ξεπηδοῦν ἀλλὰ καὶ ἔχουν σάν κοινωνικὴ τους βάση τὰ κοινωνικὰ κινήματα κριτικῆς (ὅπως τὸ οἰκολογικὸ, τὸ φεμινιστικὸ, τῶν ὁμοφυλοφίλων). Σ' αὐτὴ λοιπὸν τὴν κατηγορία, κατατάσσουμε ὅλα τὰ ὁμοειδῆ κινήματα ἀνεξάρτητα ἀν χρησιμοποιοῦν στὸν τίτλο ἢ στὴ φρασεολογία τους τὸν ὄρο «Ριζοσπαστικὸ» (ὅπως τὸ Partito Radicale), ἢ ὄχι (ὅπως οἱ Green στὴ Γερμανία).

Μέσα στο ριζοσπαστικὸ κίνημα τῆς Εὐρώπης, μποροῦμε νά διακρίνουμε βασικά δύο κατευθύνσεις. Μιά στὸν ἄξονα τῆς Βόρειας Εὐρώπης, πού ἀντιπροσωπεύεται κατὰ πρῶτο λόγο ἀπὸ τοὺς Γάλλους οἰκολόγους, καὶ μιὰ στὸν ἄξονα τῆς Νότιας Εὐρώπης, πού σάν χαρακτηριστικὸ τους ἐκπρόσωπο ἔχουν τὸ «Partito Radicale», καὶ σὲ δεύτερη μοῖρα τὴν πρωτοβουλία γύρω ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «El Viejo Toro» στὴν Ἰσπανία.

Ἡ ὕπαρξη δύο διαφορετικῶν κατευθύνσεων, ὀφείλεται στίς διαφορετικὲς πραγματικότητες τῆς Βόρειας καὶ τῆς Λατινικῆς Εὐρώπης. Ἔτσι, στὸν «ρυθμιζόμενο» καὶ μὲ μεγαλύτερες ἀσφαλιστικὲς δικλείδες καπιταλισμὸ τῶν Βορειοευρωπαϊκῶν χωρῶν τὸ οἰκολογικὸ εἶναι τὸ πρόβλημα πού κατὰ βάση κινητοποιεῖ πλατιά στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ, τὰ ἐνώνει καὶ ἀποκαλύπτει στὰ μάτια τοῦ τὸν ἐσωτερικὸ παραλογισμό καθὼς καὶ τὸν αὐτοκαταστροφικὸ χαρακτήρα τοῦ συστήματος. Παράλληλα, ἡ ὕπαρξη στίς ἀναφερόμενες χώρες μιᾶς κουλτούρας



εναλλακτικῶν τρόπων διαβίωσης (κοινὸ-
βια), εναλλακτικῶν κυκλωμάτων ἐκπαί-
δευσης κλπ., συνιστοῦν τὶς προϋποθέ-
σεις γιὰ μιὰ διαρκὴ καὶ σχετικὰ συνολι-
κὴ ὑπονόμευση τοῦ καπιταλισμοῦ. Αὐ-
τὰ τὰ στοιχεῖα εἶναι πού ἐκτιμᾷ ἡ παρο-
πλισμένη στὶς χώρες αὐτές Ἐπαναστατι-
κὴ Ἀριστερά, ἐπεμβαίνει στὸ οἰκολογικὸ
κίνημα καὶ προσπαθεῖ νὰ τοῦ προσδώ-
σει ἕνα σαφές ἀντικαπιταλιστικὸ περιε-
χόμενο.

Στὶς χώρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, τὸ
φάσμα τῶν προβλημάτων εἶναι πολὺ
μεγαλύτερο, οἱ κοινωνικὲς συγκρούσεις
πολὺ πιο ἔντονες καὶ οἱ ἐπαναστατικὲς
δυνάμεις, θρῖσκονται στὸ πολιτικὸ προ-
σκήνιο μὲ ὄχι ἀσήμαντο πολιτικὸ βάρος.
Αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἐξηγοῦν ἐπαρκῶς γι-
ατί σ' αὐτές τὶς χώρες οἱ ριζοσπαστικὲς
προσπάθειες ἔχουν σαφῶς ἐμβέλεια καὶ
στόχευση καὶ σαφῶς πῶς ἐκδηλῶν τὸ ἀν-
τικαπιταλιστικὸ καὶ κυρίως τὸ ἀντιαυ-
ταρχικὸ τους περιεχόμενο.

Θεωροῦμε πῶς τὰ κοινὰ στοιχεῖα
αὐτῶν τῶν δύο κατευθύνσεων μὲ τὴ δι-
κὴ μας προσπάθεια εἶναι (1) οἱ ΑΤΥΠΕΣ
ΔΟΜΕΣ ἀπὸ τὶς ὁποῖες δημιουργήθηκαν
τὰ ριζοσπαστικὰ κινήματα. Εἴτε εἶναι οἰ-
κολογικὲς ὁμάδες, εἴτε ὁμάδες Ἀμεσης
Δράσης πολιτῶν, εἴτε κοινότητες, αὐτὲς οἱ
ἄτυπες δομές, μιὰ ἔχουν σάν διαδικασία
συγκρότησης. Σὲ πρώτη φάση ἀνταλλα-
γὴ καὶ ἐπεξεργασία τῶν διαφορετικῶν
ἐμπειριῶν. Σὲ δευτέρη φάση συντονι-
σμοῦ δράσης, πολιτικὴ καὶ θεωρητικὴ
συγκρότηση σὲ ἐνιαίους φορεῖς πού ὁ-
μῶς θεμελιακὲς καὶ κυρίαρχες μονάδες
ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι οἱ ἄτυπες δομές
ἀπὸ ὅπου ξεπηδοῦν αὐτοὶ οἱ φορεῖς.

(2) Τὸ ἀνθρώπινο δυναμικὸ τοῦ ριζοσπα-
στικοῦ κινήματος ἀνήκει στὴ Νεολαία,
καὶ προέρχεται πολιτικά ἀπὸ τὶς μάζες
πού ἀποδοσεμύτηκαν ἀπὸ τὴν κοινο-
βουλευτικὴ καὶ ἐξωκοινοβουλευτικὴ Ἀρι-
στερά. (3) Τὸ γεγονός πῶς τὸ ριζοσπα-
στικὸ κίνημα συνδέεται μὲ τὰ συγκεκρι-
μένα προβλήματα πού ὑπάρχουν, στο-
χεύοντας διπλά, ἐπιδιώκοντας τὴν μετα-
μόρφωση τοῦ κοινωνικοῦ μικροπεριβάλ-
λοντος σάν πρῶτο βῆμα γιὰ τὴν κατα-
στροφή τῆς ταξικῆς κοινωνίας στὸ σύ-
νολό τῆς.

Τὰ στοιχεῖα, πού μᾶς διαφοροποιοῦν
λιγότερο ἀπὸ τὴν κατεύθυνση τῆς Λατι-
νικῆς Εὐρώπης καὶ περισσότερο ἀπὸ τὴ
Βορειοευρωπαϊκὴ εἶναι: (1) ὁ σαφὴς ἀν-
τικαπιταλιστικὸς καὶ ἐλευθεριακὸς χαρα-
κτῆρας πού θέλουμε νὰ ἔχει ἡ προσπά-
θειά μας, (2) ἡ πολιτικοοργανωτικὴ ἀν-
τίληψή μας πού σὲ μᾶς συνοψίζεται σ'
ἕνα ΜΕΤΩΠΟ προσανατολισμένο στὴν

ἄμση συμβουλευτικὴ δράση, πού δὲν θά
ἔχει σχέση μὲ διαδικασίες πολιτικῆς, ὅ-
πως οἱ ἐκλογές καί, ἐνῶ στοὺς ὑπολογι-
στους Εὐρωπαϊοὺς ἐκφράζεται μὲ ἕνα
ΚΟΜΜΑ προσανατολισμένο σὲ κοινο-
βουλευτικὲς πραχτικές καὶ πού στὸ βαθ-
μὸ πού διευρύνουν τὴν ἐκλογικὴ τους
βάση (καὶ γιὰ νὰ τὴν διευρύνουν) ἐπιδι-
ώκουν κατὰ βάση ἄμεσα μεταρρυθμιστι-
κοῦ χαρακτῆρα αἰτήματα καὶ ξεχνοῦν
τὶς τυχόν στρατηγικὲς ἐπιλογές τους. (3)
Τέλος, μᾶς διαφοροποιοῦν οἱ συγκεκρι-
μένες κοινωνικοϊστορικὲς συνθήκες στὴν
Ἑλλάδα. Στὴ χώρα μας οὔτε τὰ προ-
βλήματα ὑλικῆς στήριξης ἔχουν ἐπιλυ-
θεῖ ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ (τὸ ἀντίθετο),
οὔτε οἱ προερχόμενες ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ
ιδέες καὶ ἐμπειρίες σχετικὰ μὲ κοινότητα,
ἐναλλακτικὴ τεχνολογία κολλεχτιβεί κλπ.
ἔχουν ἐπεξεργασία καὶ βιωθεῖ.

Ξανατονίζουμε πῶς ἡ τοποθέτησή
μας αὐτὴ δὲν εἶναι δυνατό νὰ ἐξετάσει
μερικὲς σημαντικὲς πλευρὲς τοῦ ριζο-
σπαστικοῦ κινήματος (ὅπως π.χ. τὸ ρό-
λο τῶν Χριστιανοδημοκρατῶν πράσινων
καθὼς καὶ τῶν μεγάλων ἐταιριῶν στοὺς
Πράσινους τῆς Γερμανίας ἢ τὸ γεγονός
πῶς ἀρκετὲς ἡγετικές φυσιογνωμίες τῶν
Ἰταλῶν Ριζοσπαστῶν δὲν εἶναι τίποτε
ἄλλο παρὰ πολιτικάντες). Ἐλπίζουμε νὰ
παρουσιάσουμε ὅλα αὐτὰ τὰ προβλή-
ματα, καθὼς καὶ μιὰ σφαιρικότερη ἀνά-
λυση καὶ πληροφόρηση τοῦ ριζοσπαστι-
κοῦ κινήματος ἀργότερα, μέσα ἀπὸ τὸ
ἐντυπο.

(B) ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Χωρὶς ἀμφιβολία ὁ ὅρος «ἐλευθερια-
κός» εἶναι ἀρκετὰ πλατὺς, ὥστε νὰ κα-
λύπτει ἀκόμα καὶ ὅλα τὰ παραπάνω ἀ-
ναφερόμενα κινήματα. Γι' αὐτὸ σάν ἐ-
λευθεριακὰ κινήματα θά ἐξετάσουμε αὐ-
τὰ πού ρητὰ χρησιμοποιοῦν τὸν ὅρο.
Σάν πῶς σημαντικὲς προσπάθειες στὸ ἐ-
λευθεριακὸ κίνημα θεωροῦμε : (1) τὶς
προσπάθειες καὶ τὸν προβληματισμὸ γύ-
ρω ἀπὸ τὶς συγγενικὲς ὁμάδες, πού ἡ
πληρέστερη μέχρι τώρα ὀργανωτικὴ
τους ἐκφραση ὑπῆρξαν οἱ G.A.F. (ὀργά-
νωση πού γεννήθηκε σάν σχῆμα στὴν
ἰταλικὴ F.A.I. καὶ τετέλετσε ἀπὸ ἐνδογε-
νεῖς ἀδυναμίες περὶπου στὰ 1976).

(2) Τὴν ἰσπανικὴ συνδικαλιστικὴ ὀργά-
νωση C.N.T., πού προσφέρει πλούσια,
ἀλλὰ ἀρνητικὴ πείρα καὶ πού γιὰ μᾶς
ἀποτελεῖ ἕνα ἐκπληκτικὸ φαινόμενο. Ἐ-
κπληκτικὸ γιατί εἶναι τὸ πῶς πρόσφατο
παράδειγμα ὅπου μπροστὰ στὰ μάτια
μας ἕνας ἐκπληκτικὸς ζωντανὸς ὀργανι-
σμός μὲ διακηρυγμένη τὴν προσήλωση

στον ελευθεριακό κομμουνισμό μετατράπηκε σ' ένα γραφειοκρατικό κατασταλτικό μηχανισμό. Δεν είναι οι διαγραφές κι οι τραμπουκισμοί σέ θάρος διαφωνούντων, δεν είναι ή σταδιακή «έκπαρθεύρωση» άκόμα καί μελών τής ίδιας τής εθνικής επιτροπής (αυτής μέ γραμματέα τόν Enrico Marcos), άπό ομάδες πίεσης, όπως οι καθαροί συνδικαλιστές ή οι FAI ή ή «μάφια τής Τουλούζης», δεν είναι τά θλιβερά έπεισόδια του 5ου Έθνικού Συνέδριου, (όπου άπό ένα δυναμικό 500.000 ανθρώπων τό 1978 δεν πρέπει ν' άπόμειναν παραπάνω άπό 50.000), που πρέπει νά μäs προβληματίζουν. Είναι ή άκήρυκτη, άλλά σκληρότατη πάλη για έξουσία στή C.N.T., στο έ-

σωτερικό δηλαδή ενός οργανισμού που άρνιέται, που άντιτίθεται στήν Έξουσία. Αυτό που έχει κοινωνιολογική άξία, είναι ή άνάδειξη καί επικράτηση μιάς άτυπης, καταστατικά άκατοχύρωτης, γραφειοκρατίας, που όμως είναι έξισου άπορριπτέα όπως καί κάθε άλλη.

Άπό τήν πορεία αυτών των δύο προσπαθειών, άντλήσαμε τό πιο σημαντικό μέρος άπό τά έρεθίσματα που χρησιμοποιήσαμε στή σύνταξη των καθ' έαυτο οργανωτικών προτάσεων. Θά επανέλθουμε στήν έμπειρία τόσο τής G.A.F., όσο καί τής C.N.T., αν στή συζήτηση έξετάσουμε τίς οργανωτικές προτάσεις του κειμένου.



ΟΨΕΙΣ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΘΕΣΕΩΝ, ΑΝΑΜΕΣΑ ΗΠΑ — Δ. ΕΥΡΩΠΗ

(α' μέρος)



(1) Ένα «κοινωνιολογικό φαινόμενο»

Στή χώρα όπου ή κυριαρχία του έκλογικού θεάματος, βρίσκεται σέ παροξυσμό, ό καπιταλισμός δεν έχει καμιά άνάγκη ν' άποκρύψει πόσα σαθρά είναι τά θεμέλια κι οι κοινωνικές συμβάσεις τής άστικής δημοκρατίας. Οι έκλογές, στερημένες άπό όποιαδήποτε λειτουργική σημασία, άργά ή γρήγορα, θά παραχωρήσουν τή θέση τους σ' ένα άλλο τρόπο «ανάδειξης» των «αίρετών εκπροσώπων» καί των κυβερνητών τής μάζας. Μέχρι τότε όμως θά εξακολουθήσουμε νά μαστε μάρτυρες τής «γραφικότητας» των εκλογών καί των «άτυχημάτων», που μπορούν νά συμβούν σ' αυτές.

Ένα τέτιο παρατράγουδο — «παραστράτημα», ήταν ή έκλογή του Reagan σάν 4ου πρόεδρου των ΗΠΑ. Καί ήταν «άτύχημα», όχι γιατί εκλέχτηκε ένας άνθρωπος που συμφώνα μέ στενό συνεργάτη του «μπορεί νά μήν είναι ήλίθιος, είναι όμως βραδύνους», αλλά γιατί ό «άγγελικός κόσμος», του Συμβουλίου των 40, τής Τριλάτεραλ καί του ιδρυματος Ροκφέλερ, σάν εκπροσώπους του «ριζοσπαστικού συντηρητισμού» είχαν χρήση τό έπιτελείο του Carter. Ό Reagan, οι συνεργάτες του καί οι άπόψεις του άντιπροσωπεύουν ένα πισωγύρισμα σέ μιά εποχή που έχει άνεπίστρεπτα παρέλθει για τόν άμερικανικό καπιταλισμό.

Άπ' αυτή τή σκοπιά, είναι ένα «κοινωνιολογικό φαινόμενο», πώς ή φασιστικής χαρακτηροδομής σιωπηλή πλειοψηφία των Λευκών Άμερικάνων, ή «Moral Mazority» — έπέβαλε πίο δεξιές λύσεις άπό ό,τι μεθόδευαν οι ειδικοί τής έξουσίας. Δεν υπάρχει βέβαια άμφιβολία (1), πώς ό πρόεδρος Reagan τελικά θά προσαρμοστεί στίς απαιτήσεις του «ριζοσπαστικού συντηρητισμού». Όμως ή πολιτική του (2), θά μεγενθύνει σημαντικά καί θά έπιταχύνει μιά διαδικασία, που άρχισε μέ τέλος τήν «Pax Americana», τήν εποχή του τέλους του Βιετναμικού πόλεμου, τής κατάρρευσης των συμφωνιών του Breton Woods καί τής στασιμότητας της κρίσης του '73.

Μιά διαδικασία, δηλαδή, που ή Δυτική Ευρώπη, στο βαθμό που θίγονται ιδιαίτερα τά **οικονομικά** (3) της συμφέροντα, άυτονομείται καί άντιπαράτίθεται στα κελεύσματα τής άμερικανικής πολιτικής. Αυτή ή άυτονόμηση είναι άκόμα μιά στιγμή των **ψευδών άντιθέσεων** που σπαράζουν τό γραφειοκρατικό — καπιταλιστικό σύμπαν μας. Μιά όψη που έκδηλώνεται μέ τήν διεκδίκηση τής ήγεμονίας του Δυτικού συστήματος κατά πρώτο λόγο άπό τή Δυτική Γερμανία (κατά δεύτερο καί άπό τήν Γαλλία) καί που ταυτόχρονα έκφράζεται μέ τή διαφορετική όπτική στήν υπεράσπιση των γεωπολιτικών συμφερόντων του Δυτικού συστήματος καθώς επίσης τή λυσσαλέα επίθεση ενάντια στα κοινω-

νικά κινήματα, την αυταρχικοποίηση των κοινωνικών δομών, που είναι και τό σημείο που ενώνει όλα τα αντιμαχόμενα στρατόπεδα σε 'Ανατολή και Δύση.

Ής παραθέσουμε λοιπόν τά γεγονότα που στοιχειοθετούν αυτή την άποψη, που θά έχει έγκυρότητα μόνο στο βαθμό που επιβεβαιώσουμε την ύπαρξη σε κάθε ξεχωριστό τομέα του γεωπολιτικού ζατρικίου.

(2) Οί Πυρηνικοί έξοπλισμοί



Οί πυρηνικοί έξοπλισμοί οί συμφωνίες Salt καθώς και ή Εύρωπαϊκή 'Ηπειρος είναι τά δύο σημεία αιχμής, στην αντιπαράθεση των δύο συστημάτων. Είναι γνωστό πώς σ' ένα θερμοπυρηνικό πόλεμο τά σπασμένα θά τά πληρώσει κυρίως ή Εύρώπη, ενώ τίς οικονομικές συνέπειες ενός έπερχόμενου ψυχρού πόλεμου της αισθάνονται οί Εύρωπαίοι από τώρα.

Γι' αυτό λοιπόν οί περισσότερες εύρωπαϊκές κυβερνήσεις ζητούσαν την άναβολή της λήψης αποφάσεων για τούς νέους πύραυλους και τή βόμβα νετρόνιου για νά επικυρωθούν πρώτα ή Salt II και νά άρχίσουν οί διαπραγματεύσεις για την Σάλτ III, (όνειρα φυσικά που γκρέμισε ή κυβέρνηση Ρήγκαν).

Γι' αυτό, λοιπόν επί έποχής Κάρτερ, ή πρόταση του Μπρέζνιεφ για άποχώρηση 25.000 άνδρων και 1.000 άρμάτων από την Α. Γερμανία και μείωση των πυραύλων SS-20. έγινε εύμενως δεκτή. Γι' αυτό και ό πρόσφατος λόγος του Μπρέζνιεφ στο 26ο συνέδριο του ΚΚΣΕ, όπου ό σοβιετικός ήγέτης δέχτηκε την πρόταση του Ζισκάρ Ντ' Έσταίν για επέκταση, μέχρι τά Ουράλια των «στρατιωτικών μέτρων έμπιστοσύνης», βρήκε τόσο εύνοική άπήχηση στη Δύση.

Ός γνωστό, τελικά ή άπόφαση για τόν έκσυγχρονισμό των όπλων του NATO με τούς πύραυλους «Πέρσιγκ 2», και «Κρούιζ», πάρθηκε παρ όλες τίς έπιφυλάξεις των εύρωπαϊκών πρωτευουσών. Σ' αυτή την άπόφαση βασικό ρόλο έπαιξε τό ότι οί νέοι πύραυλοι αύξάνουν την άμυντική αυτοδυναμία της Δ. Εύρώπης, άπέναντι στο σύμφωνο της Βαρσοβίας.

Η Δ. Εύρώπη δέν αντιτίθεται γενικά και άόριστα στους πυρηνικούς έξοπλισμούς. Αντίθετα, στίς ρυθμίσεις εκείνες, που είτε θά την κάνουν εύάλωτη, στα πυρηνικά χτυπήματα των Σοβιετικών, είτε θά επέβαλλαν οικονομικά έξοντωτικούς έξοπλισμούς, είτε τέλος θά διατάρασσαν τίς όμαλές οικονομικές σχέσεις 'Ανατολής-Δύσης. Κατά τ' άλλα, υιοθετούν τόσο σκληρή στάση, όσο και οί 'Αμερικάνοι. Ής θυμηθούμε τίς σκληρές δηλώσεις του Σμίτ την έποχή των Πέρσιγκ : «Δέν είναι δυνατό ή άτλαντική συμμαχία ν' άρνηθεί τόν έκσυγχρονισμό αυτό των πυρηνικών όπλων, έκτός άν ή Σ. Ένωση είναι έτοιμη νά καταστρέψει όλο τό αντίστοιχο όπλοστάσιό της».

(3) 'Ιράν και 'Αφγανιστάν

Μέ την κατάληψη της άμερικάνικης πρεσβείας στην Τεχεράνη όλες οί εύρωπαϊκές κυβερνήσεις, προειδοποίησαν την Ουάσιγκτον ότι μιά στρατιωτική επέμβαση στο 'Ιράν, θά ξεσήκωνε όλόκληρη τή Μ. 'Ανατολή ενάντια στη Δύση και θά στερούσε τό πετρέλαιο από τίς Δυτικές οικονομίες (4). Άλλά μέ τή φωτιά που θ' άναβε, θά καταστρέφονταν μαζί μέ την ύφεση κ' οί σχέσεις των Εύρωπαίων, με τίς άραβικές χώρες και τόν Τρίτο Κόσμο γενικότερα, που μέ τόση έπιμέλεια οικοδομούν.

Έτσι, παρ' όλο που τό Συμβούλιο 'Ασφαλείας του ΟΗΕ (4 Δεκέμβρη 79), άποφάσισε ν' άφεθούν έλεύθεροι οί όμηροι, καμιά νύξη δέν έγινε για συγκεκριμένα μέτρα σε περίπτωση άθέτησης (όπως ήταν περίπου βέβαιο) της άπόφασης αυτής. Μά κι όταν άκόμα οί 9 στη Νάπολη, στίς 18 του Μάη άποφάσισαν νά μπουκοτάρουν οικονομικά τό 'Ιράν, ή χωρίς οικονομική ισχύ άπόφαση αυτή είναι άποκαλυπτική για τό είδος του συμβιβασμού που έγινε κάπου και θέλησε ταυτόχρονα νά ικανοποιήσει την άμερικάνικη άπαίτηση και νά έρθει στην όσο γίνεται μικρότερη σύγκρουση με την Περσία, αλλά και τίς υπόλοιπες χώρες του 'Ισλάμ.

Όπως έπίσης δέν άποφάσισαν την έπιβολή αντιποίνων στο 'Αφγανιστάν και συμφώνησαν μόνο (στίς 15 Γενάρη στίς Βρυξέλλες 80 οί 9) νά μήν ύποκαταστήσουν τίς ΗΠΑ στα είδη διατροφής, που αυτές διέκοψαν από την ΕΣΣΔ. Σέ κείνη όμως τή συνάντηση, στην πρόταση του βρεταννού αντιπρόσωπου νά προχωρήσουν στη λήψη ούσιαστικών μέτρων τό Παρίσι κ' ή Βόννη έπισήμαναν ότι ένα ισχυρό μπουκοτάζ θά είχε δυαμενείς συνέπειες για τίς Δυτικές οικονομίες.

Ἦδη τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Δυτικῶν γιὰ τὸ Ἀφγανιστάν μειώθηκε λόγω τῶν ἐσωτερικῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τους ὅσο καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τῶν Σοβιετικῶν ποὺ κατόρθωσαν νὰ πείσουν τοὺς Δυτικοευρωπαίους πὼς δὲν τρέφουν καμιά βλέψη γιὰ τὰ πετρέλαια τοῦ Περσικοῦ Κόλπου. Εἶναι φανερό πὼς τὸ σχέδιο γιὰ τὴν ἐπέκταση τοῦ ΝΑΤΟ πρὸς αὐτὴν τὴν περιοχὴ θὰ ναυαγήσει καὶ τὰ σχετικὰ θάρη θὰ τὰ ἐπωμιστοῦν ἐξ ὁλοκλήρου οἱ ΗΠΑ.



(4) Ἡ φιλοαραβικὴ πολιτικὴ τῆς Δ. Εὐρώπης καὶ τὰ ὄριά της.

Στὸ θεαματικὸ του ταξίδι στὴ Μ. Ἀνατολὴ στὶς ἀρχές τοῦ Μάρτη ὁ Ζίσκαρ Ντ' Ἐσταὶν ἀναφερόμενος στοὺς Παλαιστίνιους τονίζει γιὰ πρώτη φορά τόσο καθαρά: **«δὲν πρόκειται γιὰ ὑπόθεση προσφύγων, ἀλλὰ ὁλόκληρου λαοῦ** (ἀνακοινωθέν στὸ Μπαχρεῖν) Μάλιστα στὸ γαλλικὸ κοινόβουλιο, ὁ Φ. Πονσέ κάνει συγκεκριμένες προτάσεις γιὰ τὴ διευθέτηση τοῦ παλαιστινιακοῦ.

Εἶναι ἐνδεικτικὸ, ὅτι τίς θέσεις τοῦ γάλλου πρόεδρου ἐπιδοκιμάζει πρώτη ἡ Βόννη κι ἀκολουθοῦν μιά σειρά ἀπὸ κυβερνήσεις τῆς ΕΟΚ, ὡς κι αὐτὴ ἡ Ὁλλανδία, ποὺ μέχρι πρότινος εἶχε τὴν πιὸ ἐπιφυλακτικὴ στάση (σύνδεσμος μὲ τὸ Ἰσραήλ).

Μιά τέτοια ὁμως ρύθμιση θὰ σήμαινε ἀπόρριψη τῆς λύσης Κάμπ-Ντέιβιντ. Ἐδῶ ἀκριβῶς, τεντώνει τὸ σκοινὶ τῆς ἐλεύθερης δράσης κι ἀρχίζουν οἱ ὑποχωρήσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων, ἰδιαίτερα μάλιστα ὅταν ἡ Οὐάσιγκτον προειδοποιεῖ, πὼς κάθε προσπάθεια ἀναθεώρησης τῆς ἀπόφασης 242 τοῦ ΟΗΕ, θὰ προσέκρουε στὸ δικό της veto. Ἔτσι ἐξηγεῖται πὼς ἡ Βρεταννία κ' ἡ Δ. Γερμανία μετὰ τὸ ταξίδι τοῦ Αἰγύπτου ἀντιπρόεδρου ἐκεῖ, «συμφώνησαν», μὲ τὴν ἀποψη τῶν αἰγυπτίων γιὰ αὐτονομία τῶν Παλαιστίνιων. Ἀκόμα κι ὁ γάλλος ὑπουργὸς ἐξωτερικῶν Φ. Πονσέ στὸ ταξίδι του στὴν Οὐάσιγκτον στὰ τέλη τοῦ Μάη, ἦταν πολὺ προσεκτικὸς ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἐρωτώμενος γιὰ τὴ δημιουργία παλαιστινιακοῦ κράτους, ἀπάντησε ὅτι «δὲν θὰ ἀπέκλειε ἓνα τέτοιο ἐνδεχόμενο» ἀλλὰ θὰ μπορούσαν νὰ υπάρξουν κι ἄλλες λύσεις.

Οἱ Δ. Εὐρωπαῖοι λοιπὸν κάνουν ὅτι εἶναι δυνατό γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴν ἄμεση κι εὐθεία ρήξη μὲ τίς ΗΠΑ. Ἀρνοῦνται νὰ ἐπιμείνουν ἐκεῖ, ὅπου ὑπάρχει σαφὴς καὶ ἥδη γνωστὴ ἀμερικάνικη θέση. Μὲ τὴ στάση τους ἀπλὰ δοκιμάζουν τὴ σταθερότητα καὶ τὸ βαθμὸ προσκόλλησης τῶν ἀμερικανῶν στὴν ἀρχικὴ τους ἀπόφαση.

(1) Σύμφωνα μὲ δήλωση τοῦ ὑπουργοῦ Ἐμπορίου Μάρκομ Μπαλμπιντζ, οἱ μόνες διαφοροποιήσεις θὰ εἶναι ἡ κατάργηση πολλῶν διοικητικῶν διαδικασιῶν. Θὰ δώσει μεγαλύτερη εὐχέρεια κινήσεων κ' οἱ τομεῖς ποὺ βρίσκονται σὲ κρίση (π.χ. αὐτοκίνητο, βιομηχανία), θὰ υποστηρίξουνται, ἀλλὰ ὄχι δασμολογικά. Ἐπίσης ἀκόμα καὶ μιά ἐλάχιστη περικοπὴ κατὰ 2% τῶν κοινωνικῶν δαπανῶν δὲν φαίνεται ὅτι θὰ πραγματοποιηθεῖ. Παράλληλα ἡ αὐξηση τῶν ἀμυντικῶν δαπανῶν σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴ μείωση κατὰ 10% τῶν ἄμεσων φόρων τὸ 1981, θὰ διόγκωνε τὸ Ὀμοσπονδιακὸ ἔλλειμμα ἀπὸ 50 σὲ 100 δις. δολ., ἔτσι ποὺ κ' ὁ πατέρας τῆς ιδέας τῶν περικοπῶν, Βουλευτὴς Τζάκ Κέμπ, δηλώνει πὼς «θὰ χρειαστεῖ νὰ περιμένουμε». (Οἶκον. Ταχυδρόμος, 1397).

(2) Ἡ πολιτικὴ Ρήγκαν ποὺ τὰ 4 προεξάρχοντα σημεῖα της εἶναι: (α) ἡ ὑπεράσπιση τῶν πιὸ ἀνπδραστικῶν ἀστικῶν καθεστώτων, κ' ἡ ὑπονόμευση ὅλων τῶν μετριοπαθῶν, (β) φιλελεύθερη νομιμοποιητικὴ πολιτικὴ στὸ ἐσωτερικὸ, ἀποθέωση τῶν μονεταριστικῶν ἀντιλήψεων, (γ) αὐξηση τῶν ἐξοπλισμῶν, (δ) ἀνατίναξη καὶ τῶν τελευταίων ὑπολειμμάτων τῆς ὕφεσης, καθυστάσκει τοὺς Ἀμερικάνους καπιταλιστές, ποὺ προβλέπουν αὐξηση τοῦ Α.Ε.Π. κατὰ 1%, μείωση κατὰ 1,2% σταθεροποίηση τῶν ἐπιτοκίων στὰ 15%, ἀνοδο τοῦ δείκτη οἰκονομικῶν μεγεθῶν κατὰ 1,2% καθὼς μακροπρόθεσμα καὶ αὐξηση τῆς παραγωγικότητος.

(3) Πρέπει νὰ γίνῃ κατανοητὸ, πὼς οἱ διαμάχες ΗΠΑ — Δ. Εὐρώπης, οἱ γεωπολιτικοὶ ἐλιγμοὶ καὶ στρατηγικὲς ὑποτάσσονται στὴν οἰκονομικὴ στρατηγικὴ τῆς καθῆ πλευρᾶς, ἐνῶ στὶς διαμάχες στοὺς δύο συνασπισμούς, συμβαίνει τὸ ἀντίστροφο. Ἡ οἰκονομία γίνεταί ὄπλο στὴ γεωπολιτικὴ ἀντιπαράθεση. Αὐτὸ τὸ γεγονός εὐκόλα ἀποδεικνύει ἀπὸ τὴ μιά τὴ διαφοροῦμενη καὶ ἀμφιθυμικὴ στάση τῶν Δυτικοευρωπαίων στὸ Μεσανατολικό, στὸ θέμα τῶν πυρηνικῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τῆς ἐγκατάστασης τῶν Persing καὶ Cruis κλπ., κι ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν ὁμόθυμη ἀναστολὴ τῆς αὐξησης κατὰ 3% τῶν πολεμικῶν δαπανῶν καθὼς καὶ τὴν καταγγελία τῶν ΗΠΑ στὴ Διάσκεψη κορυφῆς τῆς Κοπεγχάγης (Ἀπρίλης 78), ἀπ' ὅλους τοὺς ἡγέτες τῆς Δύσης καὶ τ' ἀντιαμερικάνικα οἰκονομικὰ μέτρα ποὺ πάρθηκαν. Ἀκόμα καὶ στὸ πολυδιαφημισμένο θέμα τῆς «Υφους», οἱ Εὐρωπαῖοι μετροῦν τίς ἐπενδύσεις καὶ τὰ δάνεια πρὸς τὴν ΕΣΣΔ καὶ τὴν Πολωνία, μετροῦν τὴν ἐπαναυποδούλωση στὰ ἀμερικάνικα κελεύσματα σὲ περίπτωσι ψυχροῦ πολέμου καὶ μετὰ σταθμίζουν τὰ γεωπολιτικὰ συν καὶ πλὴν.

(4) Ἡ Γερμανία κ' ἡ Γαλλία, ἐξαρτοῦνται κατὰ 97% ἡ Ἰαπωνία κατὰ 92% ἡ Ἰταλία κατὰ 77% κ' ἡ Μεγάλῃ Βρεταννία, κατὰ 44% στὶς εἰσαγωγὲς πετρελαίου.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ



ΖΩΟΔΟΧΉ ΠΗΓΗΣ 17,
36-39 980

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΠΙΛΟΓΗ
ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ **ΟΛΩΝ**
ΤΩΝ ΑΝΤΙΕΣΧΙΑΣΤΙ-
ΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
"Ελεύθερος Τύπος"

ΕΚΔΟΣΕΙΣ **ΟΥΤΟΠΙΑ**

Αντρέ Μπρετόν
Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΣΗ
ΤΟΥ ΣΟΥΡΡΕΑΛΙΣΜΟΥ

Λέον Τρότσκι
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ

Ερνέστ Μαντέλ
ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΙ
ΚΑΙ ΠΑΛΗ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

υπευθυνη σ.ν.τ.
π.βασιλακοπουλου
ακαδημιας 62

Ερνέστ Μαντέλ
ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΑΛΤΟΥΣΕΡ
ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΕΛΛΕΝΣΤΕΙΝ

Ο. Σεμιόνοβα, Β. Χέυνες
ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΣΣΔ

Ντένις Άλτμαν
ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΙΑ: ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ
ΚΑΙ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Κεντρική διάθεση:
Ίσαάκ Ντῶϋτσερ
ΣΤΑΛΙΝ

Νικηταρά 8-10, 1ος ὄροφος
ΑΘΗΝΑ τηλ. 36.38.696